

Söderköpings-Posten

Nu når vi fler: 22 000 ex

Till alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet

www.soderkopingsposten.se

**Bengt är en
engagerad
mjölkbonde**
Sid 6-7

Parklek i Snöveltorp
Sid 4

Erika aktuell med ny bok
Sid 8

Alexander säljer unika fälgar
Sid 30

RESTAURANG BAKFICKAN SÖDERKÖPING

BOKA EN SÄKER JUL!

4-RÄTTER 349 KR, 6-RÄTTER 469 KR
BARNALTERNATIV FINNS FÖR 149 KR

EN MYCKET VÄLKOMPONERAD HÖSTMENY
ERBJUDANDE 2-RÄTTER 279 KR, 3-RÄTTER 349 KR
FÖR MENY, UNDERHÅLLNING, ÖPPETTIDER OCH EVENT SE HEMSIDA

BOKA GÄRDA BORD!
VÄLKOMNA!

MER INFO OCH HELA MENYN PÅ BAKFICKANSODERKOPING.SE - 0121-30098

RESTAURANG BAKFICKAN VALDEMARSVIK

ÖPPETTIDER:

MÅNDAG-TORS DAG 11:00-14:30
FREDAG 11:00-22:00, LÖRDAG 12:00-22:00, SÖNDAG STÄNGT

OSCARS SM-PIZZOR FREDAGAR OCH LÖRDAGAR
(FINNS FÖR AVHÄMTNING ELLER ÄT PÅ PLATS)

ERBJUDANDE 2-RÄTTER 259 KR, 3-RÄTTER 309 KR
FÖR MENY OCH UNDERHÅLLNING SE HEMSIDA

BOKA GÄRDA BORD!
VÄLKOMNA!

MER INFO OCH HELA MENYN PÅ BAKFICKANVALDEMARSVIK.SE - 0123-30019

Stegeborgs Hamnkrog

Öppettider:

Fredag 17:00-21:00, Lördag 12:00-21:00, Söndag 12:00-16:00

Säker Jul? Boka 10-rätters för 399 kr

Välkomponerade menyer i fin skärgårdsmiljö
Fredag 17:00-20:00 After Work
(Kommande teman Italienskt, Nordisk tapas, 90-tal m.m.)

BOKA GÄRDA BORD - VÄLKOMNA!

Mer info och hela menyn på stegeborg.se - 0121-42002

Välkommen till
min nya lokal på
Storgatan 1

Behöver du juridisk hjälp?

Jag arbetar med familjerätt och har 25 års erfarenhet som jurist. Varmt välkommen att boka personlig rådgivning på plats vid mitt nya kontor på Storgatan 1 i Söderköping.

- Testamente
- Vårdnad om barn
- Framtidsfullmakt
- Bouppteckning/arvskifte
- Äktenskapsförord
- Bodelning vid separation

Terese Landin, Södergårdens Juridiska AB
E-post: sodergardensjuridiska@gmail.com
Telefon: 070-617 62 00
Hemsida: www.sodergardensjuridiska.se
Adress: Storgatan 1, Söderköping

Trafiksäkerhet

Detta nummer har tema "bil och däck". En aspekt på motortemat är "trafiksäkerhet". Jag har intervjuat utredaren och planeraren Anna-Lena Johansson och driftansvarig för park och gator Peter Tauberman, båda från Söderköpings kommun, om hur trafiksäkerhetsarbetet bedrivs i kommunen.

Det finns många aspekter på trafiksäkerhet, men den viktigaste är nog farten. All forskning visar att lägre hastigheter minskar olycksriskerna och om en olycka ändå inträffar så blir skadorna mindre vid lägre hastighet. Vid lägre hastighet vinner vi tid och får mer tid att fatta rätt beslut.

I innerstaden och i våra mindre orter gäller hastighetsbegränsning till 30 km/tim. På vissa platser bl.a. utmed Ågatan finns dessutom gångfartsområden. Inom gångfartsområde gäller: du får inte köra fordonet med högre hastighet än gångfart 7 km/tim. Du får inte parkera fordonet och du som är förare har väjningsplikt mot gående.

Du har säkert bevittnat att många överskrider begränsningarna. Hur ska vi få en bättre efterlevnad? Många säger, mer och återkommande information, och det hjälper säkerligen.

Lokalpolisområde Söderköpings kommun har tidigare tecknat medborgarlöften där ett var att genomföra hastighetskontroller i tätort och främst vid skolor. Det är säkert ett viktigt komplement i trafiksäkerhetsarbetet som borde intensifieras, men är förstås en prioriteringsfråga i tider av knappa polisresurser.

Några trafiksäkerhetsfrågor som jag anser vara speciellt viktiga är den mycket begränsade sikten där Nybrogatan korsar Åpromenaden. Här har kommunen satt upp "gatupratarare" för att uppmärksamma gångtrafikanter på korsande biltrafik, det är bra. På gång är också skyltar för att informera bilisterna. Borde det inte här vara ett övergångsställe där bilisterna har väjningsplikt för gående och cyklister? Frågan har nu blivit mer aktuell då många barn från i höst har detta område som skolväg.

Skolförvaltningen informerar också om det olämpliga i att föräldrar skjutsar barnen i bil ända fram till skolan, då det innebär många vändande och backande bilar, ibland med dålig sikt. Lämna barnen några kvarter från skolan utmed en säker skolväg.

Min tredje fråga gäller den begränsade gångtid som gäller vid övergångsstället över E22 vid Stinsen. Hur ska

äldre och handikappade hinna över? Detta i kombination med mycket lång väntetid för gångtrafikanter för "grön gubbe". Lång väntan innebär att barn och andra frestas att "chansa". För något år sedan påtalade en pensionsorganisation förhållandet, tydligen utan resultat. För Trafikverket är tydligen optimering av trafikflödet en viktigare fråga.

Har du andra trafiksäkerhetsfrågor som du vill belysa? Skicka en insändare till redaktionen.

Åke Serander
Ägare och redaktör

Månadens annonsör

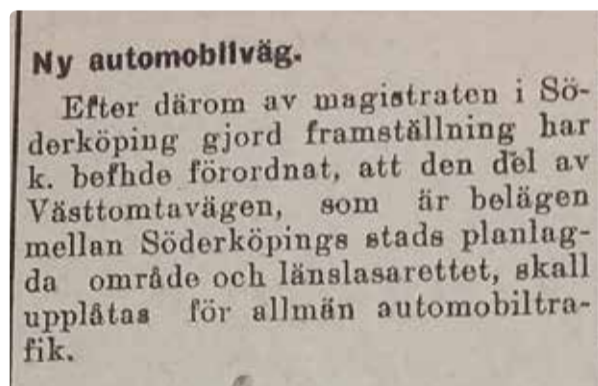
- Det är roligt att kunder från andra orter hör av sig till mig. Många har läst annonsen i Söderköpings-Posten. Det är roligt att det ger respons. Tidningen når ut till många.

Christina Forsman Nilsson
På Fri Fot

Tack för att du läser
Söderköpings-Posten

Söderköpings-Posten hundra år tidigare...

Nedanstående text är hämtad från arkivet vid S:t Ragnhilds Gille. Artikeln publicerades i tidningen november 1920.

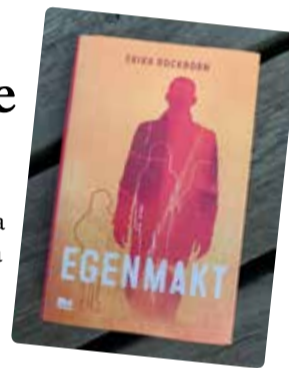

Ta chansen att
annonsera i vårt extra
stora vinternummer
som delas ut den
21 november
annons@soderkopingsposten.se

Vi lottar ut tre signerade ex av boken

Vill du vara med så skicka in namn och adress på ett vykort till Söderköpings-Posten, Storgatan 2, 614 30 Söderköping. Märk vykortet med "Egenmakt".

Vi vill ha ditt vykort före den 15 november. Läs mer om boken på sidan 8.

Tävling!

I samarbete med Waow Production lottar vi ut biljetter till årets julshow och julrevy i Salong Ramunder i Söderköping.

Det du behöver göra för att vara med i utlottningen är att svara på: vad heter julshowen och julrevyn i Salong Ramunder? Ni hittar svaret i tidningen.

Vi lottar ut sex biljetter till vardera föreställning där sex lyckliga vinner två biljetter var.

Maila in ert svar, namn och telefonnummer och mailadress till: tavling@soderkopingsposten.se märk ert mail med julshow. Vi vill ha ditt svar före den 10 november.

Lycka till!

Söderköpings-Posten
Storgatan 2
614 30 Söderköping
Telefon 0121-421 35
Mobil 0705-50 53 33
info@soderkopingsposten.se
www.soderkopingsposten.se

Ansvarig utgivare och ägare:
Åke Serander
Grafisk produktion och annonser:
Mikael Karlsson
Reportage och mediasäljare:
Daniel Serander

Tidningen är religiöst- och partipolitiskt obunden

Tryck: **Pressgrannar AB 2020**

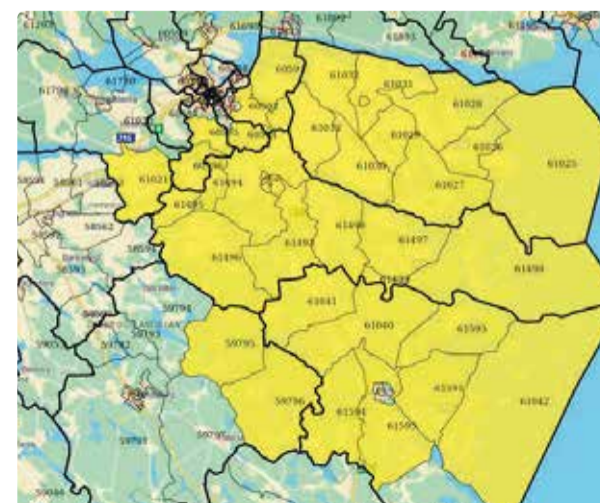
Vill du annonsera i Söderköpings-Posten?
Skicka ett mejl till:
annons@soderkopingsposten.se
så kontaktar vi dig.

Vad vill du läsa om? Tipsa oss gärna.
info@soderkopingsposten.se

Nå alla hushåll i
Söderköping,
Valdemarsvik och på
Vikbolandet med en
annons hos oss

För varje annons som beställs i tidningen skänker vi 50 kronor till den ideella föreningen Guldkant i Söderköping.

Gruppförsändelse till hushåll i Söderköping, Valdemarsvik, Vikbolandet och på ställ i Norrköping. Upplagan är 22 000 exemplar.

Kan vi hjälpa till med något?

Om du funderar över lån, sparande eller något annat som rör din vardagsekonomi – välkommen att boka ett personligt möte hos oss!

Kontakta oss på soderkoping@swedbank.se

Swedbank

Prova våra goda äppelknyten

Välkommen in på en fika hos oss!

Öppettider:
Mån - Fre 7:30 - 18:00
Lör 8:00 - 15:00
Sön 11:00 - 17:00

JANNES HEMBAGERI

Få hjälp och vägledning inom juridiken. Jag hjälper dig var du än befinner dig i livet, med juridisk rådgivning inom:

- FAMILJERÄTT
- FASTIGHETSRETT
- AFFÄRSJURIDIK

Du bokar enkelt tid online eller genom att ringa eller maila. Alltid snabbt svar. Jag gör hembesök.

Annica Nilsson
Cooperate Coffice
614 30 Söderköping
0725-23 50 45
www.soderkopingjurist.se
annica.b.c.nilsson@gmail.com

AN Söderköping
JURIST

Bio Consulting AB

Fönsterbytar tankar?

FÖNSTER
Skräddarsydd efter
Dina önskemål

Vi lämnar gärna en offert på fönster både med och utan montering.

Svensktillverkade fönster **DIREKT** ifrån **FABRIK**
KONKURENSKRAFTIGA PRISER!

Lilla Bäckermåla Valdemarsvik 0709 68 58 08
www.bioconsultingab.se

7 ÅRS NYBILSGARANTI

Helt nya Kia Sorento – äntligen här

SORENTO
2.2 CRDi 202 HK DCT AWD ACTION 7-SITS

INTRODUKTIONSPRIS REK. FRÅN 469 900 KR
FÖRMÅNSVÄRDE FRÅN 3374 KR/MÅN*

KIA

En SUV utöver det vanliga. Snart laddbar.

Äntligen lanseras helt nya Kia Sorento – en sju-sitsig familjefavorit med riktig fyrhjulsdraft. Vi höjer standarden när det gäller utrymme, funktionalitet och effektivitet – allt för att du ska trivas så bra som möjligt i en SUV utöver det vanliga. Kia Sorento finns nu hos din närmaste Kia-återförsäljare. Laddhybriden går att förboka redan idag med leverans i början av nästa år. Välkommen in och provkör.

The Power to Surprise

TB BIL
I NORRKÖPING

Koppargatan 29, Norrköping
Tel: 011-31 17 70. www.tbbil.se
Öppet: Mån-fre 9-18, lör 10-15, sön 12-15

Erbjudandet gäller ordertecknade bilar t.o.m. 31/12 2020 eller så långt lagret räcker. Bränsleförbrukning Kia Sorento Diesel blandad körning 6,9 l/100 km, CO₂-utsläpp 179 g/km enligt körcykeln WLTP. *Förmånsvärde: kostnaden för foraren motsvarar den skatt denne får betala per månad för bilförmånen, baserat på en marginalskatt på 50%. Lokala prisavvikelser kan förekomma. Bilen på bilden kan vara extrautrustad. Med reservation för eventuella tryckfel.

Sonen Melvin tillsammans med pappa Joel.

Foto: Daniel Serander

Roligt att gräva i sanden.

Erica med sonen Collin och Stefan med sonen Harry.

”Varje onsdag samlas föräldrar med sina barn för en gemensam lekstund i lekparken utmed Centralvägen i Snöveltorp. Aktiviteten är kostnadsfri och alla barn i vuxens sällskap är välkomna.”

Full fart under Östra Ryds församlings parklek

Under pandemin har många öppna förskolor valt att flytta ut sin verksamhet. I Östra Ryds församling kom Kristina Gerdin Tofte, barn- och familjepedagog, på idén med parklek.

- Jag hade positiva erfarenheter med parklek från Uppsala församling och frågade vår kyrkoherde Pontus Mårtensson i vår församling om det kunde vara något för oss och han var positiv.

I september gick startskottet för parkleken.

Varje onsdag samlas föräldrar med sina barn för en gemensam lekstund i lekparken utmed Centralvägen i Snöveltorp. Aktiviteten är kostnadsfri och alla barn i vuxens sällskap är välkomna.

- Vi samlas 13:30-15:30 för en gemensam stund. Man kommer när det passar och barnen leker, gungar och umgås. Vid kl. 15 tar vi paus för en sångstund och har man med fika så tar man det därefter. Vid 15:30 brukar jag åka därifrån men självklart går det bra att stanna kvar

och fortsätta att umgås och leka.

Hur många familjer kommer vid varje tillfälle?

- Det har varit bra uppslutning så här långt. Tanken är att vi ska fortsätta till och med onsdag i vecka 44 (höstlovsveckan) så får vi se om det blir en fortsättning till våren.

Jag märker snart att den här dagen inte är ett undantag, det är en bra tillströmning. Först på plats är Joel med sonen Melvin, 10 månader.

- Det är andra gången Melvin är här. Vi bor i Västra Husby och tycker det är en rolig aktivitet och ett bra tillfälle att knyta nya kontakter.

Strax därpå kommer Erica med sonen Collin, 13 månader. De har deltagit vid ett par tillfällen. Jag frågar Erica vad hon tycker är det bästa med parkleken.

- Vi bor här i Snöveltorp och tycker att det är roligt att det finns något lättillgängligt i närheten. Det är kul att träffa fler föräldrar med deras barn. Det är perfekt att det är utomhus nu i pandemitider.

På plats är även Stefan med sonen Harry, 15 månader. De är rutinerade parkleksbesökare.

- Vi bor här i Snöveltorp och har varit med här sedan starten. Harry ska snart bli storebror och vi tycker det är kul att ha lite att syssla med under dagarna.

Varför just Snöveltorp?

- Platsen ligger lättillgängligt och strategiskt till i vår församling. Lekplatsen lämpar sig bra för aktiviteten. Här finns sandlådor, gungor, klätterställning med rutschkana, fotbollsplan och möjlighet att hålla sig under tak vid regn, avslutar Kristina.

Daniel Serander

KANALKROGEN

LUNCH
MÅN-FRE 11:00-15:00

Dagens rätt 89:-
Pensionärspris 69:-

Stående rätter 95:-
Pensionärspris 75:-

AVHÄMTNING - CATERING
FESTER - JULFESTER

MENY FINNS PÅ FACEBOOK
KANALHAMNEN 2, SÖDERKÖPING
0121-135 90
VÄLKOMNA!

NU HAR VI ÖPPET ÅRET RUNT

Ångens
BLOMMOR

Vi fyller 10 år!

Fira med oss i helgen 24-25 oktober, extra fina erbjudanden i butiken samt gåva till alla handlande kunder.

Vi har även utekassan öppen denna helg.

Ps. Våra populära kranskvällar drar igång v. 47 kontakta oss för mer info och anmälan.

Varmt välkomna

Öppettider

Mån-fre: 9-18, lör: 9-15, sön: 10-14

Telefon: 0121-102 04

Hemsida: www.angen.se

E-post: blommor@angen.se

Håll dig uppdaterad

AGETOMTA-GÅRD
RESTAURANG & GÅRDSBUTIK

Agetomta Gård, gårdsbutik & café
Hos oss kan du handla viltkött från eget vilthägn, lammkött från gården, korvar & rökta produkter. Allt är egenproducerat i vårt godkända slakteri.

Hos oss kan du även njuta av en god kopp kaffe i en lugn & mysig miljö!

Varmt välkomna!

Öppettider: Ons 12-17, Tors-Fre 12-18, Lör-Sön 10-15

Följ oss gärna på Facebook & Instagram: Agetomta Gård

Stora Agetomta, 60593 Norrköping - agetomtagard.com - info@agetomtagard.com - 0703-236555

Pensionärsrabatt
varje tisdag på
Söderköpings
nya apotek

7%

Rabatten gäller ej receptbelagda läkemedel och kan inte kombineras med andra erbjudanden

 APOTEK
Hagatorget

Hagatorget 2 |
0735-08 27 51

LUNDQVIST EL & CDS
I ÖSTERGÖTLAND AB

Vi är ditt lokala och trygga alternativ av elektriker i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet.

Varmt välkommen att kontakta oss för en kostnadsfri offert.

Slussporten, Söderköping
Kjell Lundqvist: 0701-451 511
Tommy Svensson: 0705-775 251
www.lundqvistelocds.se

Oavsett var i livet du står berörs din vardag av juridiska frågor och många av dessa kan du få hjälp med hos oss.

Samboavtal
Testamente
Framtidsfullmakt
Äktenskapsförord

Fler tjänster hittar ni på hemsidan.

Capella

BEGRAVNING & JURIDIK

www.capellaab.se

Bengt är en engagerad mjölkbonde

Bengt är mjölkbonde på Åby Gård.

Hur är det att vara mjölkbonde idag och vad är egentligen LRF (Lantbrukarnas Riksförbund)? För att få veta mer besöker jag Bengt Johansson på Åby Gård i närheten av Nybble, Västra Husby. Gården ser traditionell ut med ladugård, maskinhall samt bostadshus. På de stora fälten i det öppna landskapet går många svartvita och brunvita kor.

Bengt Johansson är kommungruppsordförande i LRF, det vill säga ordförande för de fem avdelningar som finns i kommunen.

- Här på gården finns drygt 50 kor. De får gå lite som de tycker men vid bestämda tider, en gång på morgonen och en gång på eftermiddagen, tas de in för att mjölkas. De mjölkas med mjölkmaskiner uppställda i bås, utan användning av mjölkrobotar, säger Bengt.

- 1970 gick min pappa bort. Han var med i den lokala styrelsen för LRF, och dessutom aktiv i Centerpartiet. Far var också kassör i Västra Husbys kyrkoråd. Det liksom förväntades att jag skulle fortsätta att vara engagerad i LRF. Jag var då bland de yngsta, född 1952, fyllda 18 år. Det var mörka tider för lantbruket i slutet av 60-talet. Det var jordbrukspolitik som syftade till att rationalisera, färre lantbrukare, mer storskalighet, mjölkpriset låg på 50 öre. Konsumenterna demonstrerade för lägre matpriser.

Jag var med på ett stort möte med mjölkbönder i Jönköping 1971, en stor demonstration. Efter det blev det en vändning i jordbrukspolitiken. Det blev förhandlingar med staten om priserna. När konsumenterna började klaga fick staten gå in med pengar och subventionera.

Hur ser LRF:s organisation ut? Du är ordförande för Söderköpings kommun?

- Ja det stämmer, sedan består kommunen av fem underavdelningar.

Men antalet lantbrukare minskar ju, det låter som en mycket decentraliserad organisation?

- LRF har väldigt många fler medlemmar än vad det

finns aktiva bönder. Vi är drygt 500 medlemmar i Söderköping. Många äger mark men väljer sedan att arrendera ut den. Vem som helst som delar våra värderingar kan välja att bli medlem.

Vilka är LRF:s värderingar?

- Vårt huvudsakliga syfte är att verka för att få till så rättvisa villkor som möjligt för de så kallade gröna näringarna, det vill säga trädgård, skog, åkermark och djurskötsel. Vår uppgift är att skaffa så bra spelregler som möjligt för oss bönder. Vårt gamla förhandlingsuppdrag finns inte riktigt kvar på samma sätt som tidigare. "Spelreglerna" kan till exempel handla om olika slags stimulanspaket från EU. Vi (Sverige) som medlemmar i EU pytsar in pengar i unionen och ska sedan ha något tillbaka för detta. Där spelar LRF en roll. Vi verkar för att lantbruket och landsbygden ska få så bra villkor som möjligt. Det kan handla om frågor som att behålla kommunal service ute på landsbygden, och hur kommunerna hanterar bygglov och tillsyn. Vi försöker medverka till att detta sker smidigt och förnuftigt - kort sagt, skapa goda förutsättningar för att kunna bo och arbeta på landet. Tillgång till skola och affär är inte bara viktigt för oss bönder utan även för andra anställda på gårdar och boende på landet.

På vilket sätt verkar ni för att uppnå de målen?

- Som ett exempel kan nämnas arbetet med förbifarten för Söderköping och E22:an. Det finns en del lantbruk som påverkas av sträckningen för den tilltänka förbifarten, som kan komma att gå över deras åkermarker. Det gäller att få till en E22 med minsta möjliga negativa verkan för dessa. Vi har i vårt arbete koncentrerat oss på trafikplatsen som kallas "Slussporten". Där finns lantbruk åt Vikbolandssidan (norra sidan). Trafikverkets förslag är att stänga trafikplatsen Korsbrinken och öppna en ny. I det här fallet är vår ståndpunkt att Korsbrinken ska få finnas kvar. Enligt Trafikverkets förslag kommer markägare att påverkas. Vi vill hushålla åkermarken. Det är ett exempel på en fråga som vi driver, där vår metod bygger på opinionsbildning mot kommunen. Vi lämnar våra synpunkter och fungerar

som remissinstans när Trafikverket har frågor.

Du är medlem i Centerpartiet och ordförande i LRF. Vad tillför ditt medlemskap i LRF ditt politiska engagemang?

- Jag kan förstås i viss mån säga samma saker i bägge forum, men LRF talar med alla partier. I mitt arbete i Centerpartiet handlar det mycket om ett givande och tagande med andra styrande partier, där man kan behöva kompromissa. I LRF behöver ingen motsvarande hänsyn tas. Där är fokuset helt och hållet på lantbrukets intresse.

Kommunen har en översiktsplan som visar var och hur man vill expandera. Det är nu ganska länge sedan den kom till. LRF driver linjen att få kommunen att ta fram en ny. Åkermarken har fått ett starkt skydd från beslut på riksnivå, vilket lämpligen bör återspeglas i översiktsplanen.

Man hör ibland att Sverige ska bli mer självförsörjande på livsmedel. Hur ska det gå till? Finns de arealerna?

- Den förmågan finns, men är strypt vad gäller djurproduktion. Drygt hälften av det kött som konsumeras produceras i Sverige, resterande del är alltså import. Om lönsamheten vore större skulle vi kunna försörja hela vår befolkning. Problemet är bara att efterfrågan på svenska livsmedel i så fall måste bli större. Det är mycket en prisfråga. Trenden just nu är att vår mjölkproduktion i viss mån sjunkit.

LRF har tillsammans med Arla, Lantmännen med flera en pågående kampanj med budskapet "välj svenskt!". Vi måste så ett frö bland Sveriges konsumenter som gör att de väljer svenskt före importerat.

Kan kommunen välja att köpa det dyrare svenska köttet?

- Nja, de kan inte välja det enbart för att det är svenskt. Det måste i sådana fall ske utifrån andra kvaliteter. Naturbeteskött är en sådan kvalitet. Det finns upphandlingsregler att följa från kommunen. Privatpersoner däremot väljer förstås fritt. Till dessa måste vi helt enkelt

Söta kalvar.

bli duktigare på att förklara att det svenska köttet dels innehåller mindre antibiotika, dels bidrar till att värna den biologiska mångfalden. Betesmarkerna måste hållas öppna, köper man utländskt kött blir därför mångfalden i Sverige lidande.

Det låter som ett långsiktigt arbete. Finns det inget staten kan göra på kort sikt?

- Staten kan underlätta på olika sätt. EU-ersättningsar är en form av stimulans, men man kan inte pytsa in pengar hur som helst. En tillåten form av bistånd genom allmänna medel kan handla om investeringsstöd till att bygga ladugårdar som är bättre för människor och djur eller andra insatser som gynnar djur och natur. Sen har vi inom EU ett visst skydd vid EU:s yttre gräns - men inom gemenskapen får man inte missgynna parter.

Jag som mjölkproducent är med i kooperativet Arla, som finns runtom i Europa. Det kan ibland vara lite snårigt att hålla isär. Vissa av Arlas produkter görs kanske inte i Sverige, utan exempelvis Danmark. För mig som bonde är det förstås därför viktigt att Arla lyckas.

Hur ser lönsamheten ut idag vad gäller skog, spannmål, kött djur och mejeriprodukter?

- Mjölken går lite sämre nu. Utbudet ökar i takt med att allt fler kor blivit ekologiska.

Spannmål, där jag bedriver ekologisk odling, går ganska mycket ner nu. Tidigare har efterfrågan hela tiden ökat. Nu börjar alltså det mönstret brytas, plus att det exporteras mycket spannmål. Förklaringen till det är nog att vi marknadsför KRAV-certifierad produktion och även närproducerat. På så sätt kan en konkurrens mellan ekologiskt och närproducerat uppstå - närproducerat behöver inte vara ekologiskt. En del av förklaringen ligger i att närproducerat stigit i anseende i konsumenternas ögon. Framförallt animalieprodukter är det lättare att sätta närproduceradstämpel på.

Jag tycker att konsumenterna har börjat förstå sambandet mellan att välja svenskt och allt det positiva som därmed följer.

Skog har haft problem sen 2018 med granbarkborrar. De dödar granar och man har fått fokusera på att avverka. Granbarkborren ger ett sämre virke som inte är så mycket värt. Det gäller att avverka innan det tappar allt värde. Det blir en dyr process att åka kors och tvärs och ta ner mindre bestånd, med mycket tomäkning jämfört med att kunna ta ett helt bestånd på ett ställe.

Vad gäller köttproduktionen finns inte längre någon egen slakteriindustri i Sverige. Finländska Scan kom och tog över det sista som fanns kvar. Grisuppfödning har

annars hyfsat bra lönsamhet. Men det är små marginaler för grisuppfödning. Svinpesten i Kina har lett till ökad efterfrågan i världen. Danmark, som annars exporterar mycket till Sverige, skickar därför till Kina i högre utsträckning, vilket medför mindre konkurrens i Sverige.

För nötdjur finns problem med långa slaktköer. Det har tidigare varit hyfsade priser, säg under fem år tillbaka. Det har sedan dess blivit tryck, troligtvis på grund av mycket import som konkurrerar med det svenska köttet. Fryst kött tappar värde och man slaktar därför helst bara så mycket man kan sälja.

Det finns i Sverige lagkrav på att korna ska få vara ute och rör sig fritt om somrarna. Det kan handla om olika många månader beroende på var i landet man befinner sig. Motsvarande lag finns exempelvis däremot inte i Danmark. Att korna är ute och rör på sig är förstås positivt och de håller sig mer friska. En stor besättning medför däremot vissa svårigheter. Det kräver stora områden betesmark med så kallade "kogator". En ko kan väga 600-700 kilo, vilket innebär ett stort tryck och det blir lätt lerigt. Det är viktigt att hålla efter så korna får en bra miljö!

Hur kan en vanlig arbetsdag som mjölkbonde se ut? Det blir mejeriprodukter till frukost?

- Jaha, säger Bengt med ett skratt.

Dagen börjar med; havregrynsgröt, mjölk, mackor med ost. Sedan tar dagens första mjölkning vid, vid 06:00-tiden.

Jag går ut till ladugården för att utfodra djuren. Man får först gå ut och ropa på korna, de är alltid ute förutom när de mjölkas. "Kom in, dags och äta!". Det går åt en stark röst, grannarna hör säkert också. När man sedan lyckats ta in dem och bundit dem i spiltorna utfodras de med kraftfoder och mjölkas. Man måste binda dem, annars kan de försöka gå vidare till nästa bås i jakt på mer foder - de är inte dumma. Mjölkningsprocessen tar sammanlagt ungefär tre timmar, med utfodring och sysslor omkring. Alla korna står tillsammans på rad, på så sätt missar man inte någon och alla som ska blir mjölkade. På samma gång får man uppsikt över att alla äter ordentligt och mår bra. Ungefär vid nio släpps de ut igen och man gör rent i ladugården. Det blir mycket arbete med mockning - en ko skiter säkert 10 gånger om dagen.

Efter det går man in och tar en "andra frukost" eller en kaffe och läser tidningen.

- Söderköpings-Posten förstår jag, skämtar jag till.

- Ja förstås säger Bengt med ett skratt, men den kommer ju inte varje dag.

Sysslorna därefter kan variera beroende på årstid.

"Det finns upphandlingsregler att följa från kommunen. Privatpersoner däremot väljer förstås fritt. Till dessa måste vi helt enkelt bli duktigare på att förklara att det svenska köttet dels innehåller mindre antibiotika, dels bidrar till att värna den biologiska mångfalden. Betesmarkerna måste hållas öppna, köper man utländskt kött blir därför mångfalden i Sverige lidande."

På sommarhalvåret kan det handla om att stängsla och plocka upp och ner elstängsel om djur ska flyttas mellan olika marker. Det kan även vara aktuellt med olika vallskördar, då man skördar cirka tre gånger per säsong. Den första sker i början av juni, sen ska det gå sex till sju veckor tills man tar skörd nummer två, och den sista sker i slutet av september. Värme, vatten och växtnäring måste finnas för bra skörd. Man kör även ut stallgödsel vid olika tillfällen. Tidigt på våren ska det även säas, harvas och vältas. Och det finns ofta ungdjur som "åker på kollo". Man håller dem normalt vid betesmarker en bit bort. De närmaste fälten till ladugården får korna nyttja.

Naturbeteskött behövs för att man ska kunna hålla markerna öppna. I framtiden, om säg 10-15 år, kommer fler marker ha vuxit igen om samma utveckling håller i sig. Alltså måste vi äta mer svenskt kött.

Vid klockan tre - halv fyra börjar kvällspasset, med samma procedur en gång till och ytterligare tre timmar går. Det är så att om du inte mjölkar en ko kan den inte "lagra" mjölken till senare, tillverkningen minskar. Jag var i Lettland på 90-talet och hjälpte till i ett bondeprojekt, och där mjölkade man tre gånger. Det förekommer även i Sverige, men då krävs flera familjer eller anställda, annars blir man aldrig ledig. Ingen normal människa stoppar för det, även om det ger något mer mjölk.

Efter andra mjölkningen är arbetsdagen oftast slut, lite beroende på hur mycket annat det finns att göra. Ibland måste CDB (centrala dataregistret) fyllas i, där alla djur har ett särskilt ID-nummer som är lika unikt som våra personnummer. Datan används för att bestämma hur mycket en ko ska utfodras. De som mjölkar mest ligger på cirka 45-50 liter per dag. De måste ha väldigt mycket kraftfoder för att kunna försörja sig, annars magrar de av. Att beta i hagen ger olika mycket beroende på säsong. I maj är det bra - nu på hösten blir det svårare och mer stödutfodring krävs.

Det är ett arbete som ska göras sju dagar i veckan. Jag har en anställd som täcker upp vissa dagar. Det behövs när man har ett engagemang i föreningar. Det är i och för sig inte så lönsamt att ha de här föreningsuppdragen, men det är ett samhällsintresse och är så roligt!

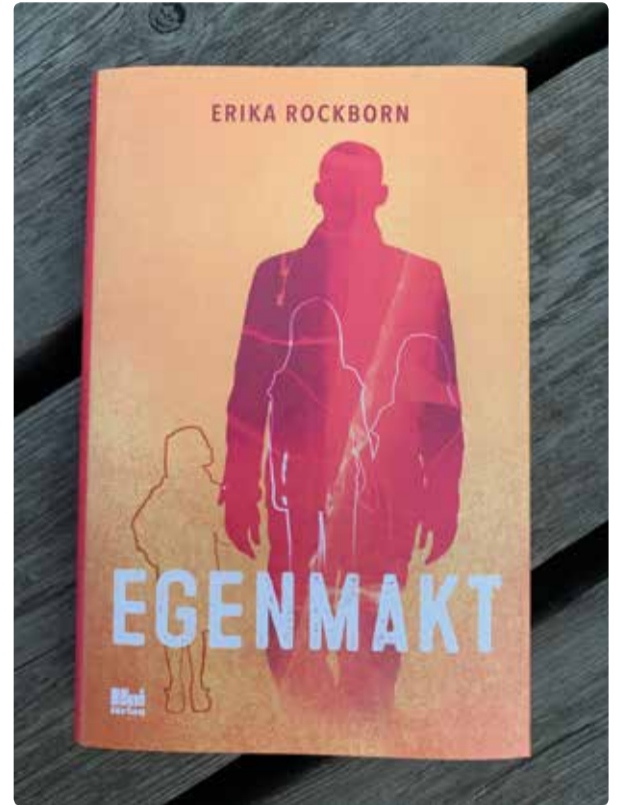
Bengt och jag lämnar bostaden och går ut på ängen bland korna. De är nyfikna och kommer fram försiktigt. Bengt sträcker fram handen och flera av korna slickar den. Är det ett tecken på att de tycker om honom? Jag får efter mitt samtal med Bengt uppfattningen att han är en bonde som tar väl hand om djuren och månar om dem.

Erika Rockborn har skrivit tredje boken om läkaren Martin Lindahl, *Egenmakt*.

Livmodermakt, Modermakt och Egenmakt.

Omslaget till nya boken.

Bokaktuella läkaren Erika Rockborn om svårigheten med att hitta balans i livet:

”Jag har tidvis jobbat så mycket att mina barn blivit lidande”

Morgondimman har lättat och solen strålar från en klarblå hösthimmel när vi möter Erika Rockborn, 57, distriktsläkare i Söderköping.

Hon har nyligen kommit ut med sin tredje roman *Egenmakt*, en fristående uppföljare till *Livmodermakt* och *Modermakt*, där vi följer den sympatiska och godhjärtade läkaren Martin Lindahl.

- Jag går som på små moln för jag har fått ett väldigt fint mottagande för den här boken, framförallt från bokbloggare. De har hittills gett mig fem av fem i betyg, så det kan inte bli bättre, säger Erika och ler.

Vi slår oss ner för ett samtal och en lunch på Häll bar och kök vid kanalen.

Erika beställer in strutsfärslimpa med chipotle och transbärsmajonnäs från Vikbolandet, ett undantag från hennes alltmer vegetariska kost.

Hon visar mig sina tre böcker. Varje bok handlar om ett turbulent år i Martins liv. Den första om Martins barnlängtan, den andra om småbarnstiden och den tredje om Martins kamp för att få ihop bonusfamiljen. I samtliga böcker kämpar Martin också med att få ihop livspusslet. I den sista boken inser han att han har jobbat sönder sina relationer.

- Jag har ju själv fyra barn, så jag vet att det är ett pusslande att få till tillvaron med småbarn och ett krävande arbete att gå ihop. Det krävs att man försöker hålla balansen, att man inte tappar över för mycket för då är det lätt att det går som i Martins fall, säger Erika och fortsätter:

- Man måste försöka hålla en balans. Och det är svårt när man är så engagerad i sitt arbete. Att vara läkare är inte bara ett jobb, utan det är en livsstil, säger hon.

Nu har Erika lyckligtvis lyckats hänga ihop med sin man Peter i 30 år, varav 27 år som gifta. Men hon vet hur ett engagerande jobb kan ta överhanden.

- Jag har jobbat så mycket att mina barn blivit lidande. Mina äldsta fick vara på dagis till halv sex varje dag och det är något jag ångrar jättemycket idag. Min äldsta dotter brukar säga att: ”Mamma det var rätt skönt där mellan fyra och halv sex för då gick alla andra barn hem och fröken hade tid bara för mig. Jag fick spela spel och jag fick en extra frukt”. Och då kändes det lite lättare. Men annars har jag haft väldigt dåligt samvete under åren. Med min yngsta dotter, som är en sladdis, har jag fått chansen att göra om och göra rätt. Då prioriterade jag att jobba mindre och komma hem tidigare.

Förutom att beskriva hur det är på en vårdcentral har Erika också med en regnbågsfamilj i boken. Det är Martins gamla kompis Sebastian, som är gift med en man och tillsammans har skaffat barn med ett lesbiskt par. Erika har själv homosexuella i sin nära bekantskapskrets och vill vara med och avdramatisera det hela.

I böckerna slår Erika också ett slag för återvinning och att handla second hand, något hon brinner för.

- När jag fyllde 50 år tog jag ett aktivt beslut om ett köpfritt år och det har jag fortsatt med. Allt jag har köper jag second hand. Det ger mig jättemycket. Förutom att

det är väldigt bra för ekonomin så känner jag att man gör något för miljön. Vi kan inte hålla på att konsumera som vi gör. Det är helt vansinnigt.

Även om sista raden om Martin nu är skriven, så har Erika redan en ny bok på gång. Den är mer åt spänningshållet och hon har kommit ganska långt.

- Jag märkte när jag skrev den sista att jag dras mot det spännande. Jag vill ha lite dramatik, så nu provar jag en ny genre!

Anna Von Koch
Text och Foto

Namn: Erika Rockborn.

Född: 14 februari 1963 i Linköping.

Familj: Maken, tillika ortopedern Peter, 63, barnen Lovisa, 32, Erik, 28, Magnus, 24, och Sara, 15. Barnbarnen Märta, 4, Astrid, 2, och Filip på kyrkogården.

Bor: Hus i Norrköping.

Gör: Distriktsläkare i Söderköping, specialist i allmänmedicin, undervisar i patientbemötande på läkarprogrammet vid Linköpings universitet och är författare.

Aktuell: Med boken *Egenmakt*.

Läser just nu: Blocket av Karin Wahlgren.

Älskar att: Baka surdegsbröd, både råg och vete.

Dricker helst: Te.

"Coronapassat"

TRADITIONELLT HEMLAGAT JULBORD

PYSSELRUM, FILMVISNING OCH JULKLAPP TILL ALLA BARN

Pris 545:-
Barn 30kr/fyllt år, t.o.m. 12 år
Fre-Sön 27/11 - 20/12
Söndagar = Familjejulbord
Gratis för barn!
(1 barn gratis/uxen)
Boka ditt julbord på:

Biströn
HYLLINGE GOLFBANA

www.nsgk.se - bistron@nsgk.se - 011-703 18

Julbord på Skärgårdsbyn Mon i S:t Anna

LÖR-SÖN 5-6/12

Julinspirerad 5 rätters meny. 525 kr
Ett alternativ för er som inte vill äta ett klassiskt julbord.

FRE-LÖR-SÖN 11-12-13/12 OCH 18-19-20/12
Skärgårdsinspirerade julbord. 525 kr

.....

Vi tar emot gruppbokningar mellan 9/12-20/12. Är ni då ett större sällskap så ingår det buss till och från Båthuset. Kontakta oss för mer information.

Passa även på att boka våra förmånliga boendepaket med hotellstuga och relax och njut av vår vackra skärgård i vinterskrud.

 Skärgårdsbyn
Mon, S:t Anna

Skärgårdsbyn Mon
Boka på 0121-511 33 ank 4
www.skargardsbyn.se

Premiär 27 november

Julbord på Brunnen

VÄLKOMMEN TILL ÅRETS KLASSISKA JULBORD I NYRENOVERADE LOKALER OCH EN FANTASTISK MILJÖ.

Vi dukar upp vårt klassiska julbord i flera salonger med enskilda ingångar. Färre platser vid varje sittning och med bra avstånd mellan borden. Allt för er säkerhet och minskad smittspridning.

TIDER:
Ons-lör: kl 12-14, 15-17 & 18-22.
Sön & julafton: kl 12-14 & 15-17

JULBORDSWEEKEND:
Fri entré till spa, glögg, julbord, övernattning och frukostbuffé.
Pris: 1 300 kr/person i dubbelrum.

PRISER:
Kl. 12-14 & 15-17: 540 kr/pers
Kl. 18-22: 590 kr/pers.
Julafton: 600 kr/pers.
Barn, upp till 8 år: 150 kr/pers.
9-12 år: 200 kr/pers.
I julbordet ingår 4 cl vinglögg alt. alkoholfri glögg samt kaffe. Dryck ingår ej.

CATERING:
Vi erbjuder catering av julbord eller jultalriker till företag eller grupper med fler än 20 deltagare.

UNDERHÅLLNING:
Dragspel-, trombon och pianomusik med Roland Engdahl 12-17 lördagar och söndagar, samt 14-16:30 julafton. Loungemusik med Debbie & Lasse kvällar fredagar och lördagar samt nyårsafton.

JULKLAPPSTIPS:
Presentkort som kan användas till våra båtturer, vår wellnessavdelning samt till boende och mat. Se vår hemsida för mer information: soderkopingsbrunn.se

TRANSPORT:
Vi kan ordna subventionerad transfer med buss.

 söderköpings BRUNN

Tele: 0121-109 00
E-post: info@sbrunn.se

Adress: Skönbergagatan 35
www.soderkopingsbrunn.se

Ditt val av biff och grönt gör skillnad

Svenska råvaror och lokalt producerad mat gör samhället mer hållbart med bättre klimat, mindre miljöpåverkan, öppna landskap och ökad biologisk mångfald.

Våra företagare ligger i framkant och jobbar för dig

Kolla efter Sverigemärkningen, ursprungsland och kvalitén.

 **LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND**

Söderköping Nu och Då

Fotoboken SÖDERKÖPING NU OCH DÅ har rönt uppskattning av söderköpings-älskare när och fjärran. Bokens författare Lars Hedenström och Lars Sylvan medverkar i en artikelserie, som följer upp och kompletterar boken. Nya foton har tagits av Lars Hedenström. Gamla bilder är i regel hämtade från S:t Ragnhilds Gilles bildarkiv.

Cirkeln är sluten!

Nu när flertalet resmöjligheter legat nere har rörligheten begränsats till att göra utflykter i närområdet eller i varje fall inom landet. Många har upptäckt värdet av ren rekreation, något som här i Söderköping erbjudits i form av uppsatta hängmattor med tillgång till biblioteksvaror. Hur många flygplan har inte blivit kvar på marken denna sommar? För att inte tala om alla inställda evenemang... Mängder av sparade pengar ligger ju och väntar på att sättas i omlopp. Man kan ju hoppas att en del kulturyttringar kommer att återupptas under hösten och vintern, men innan dess är det 100-åriga nöjen som gäller. Som under den gångna sommaren när många återvänt till transportfria sysselsättningar, sådana som gällde innan bilismen tog fart. Som till exempel att koppla av i viloläge.

Lars Hedenström
Lars Sylvan

Inför allhelgonahelgen

Det är snart allhelgonatid i våra kyrkor. I den vackra hösten med alla dess färger får vi gå till våra gravar, tända ljus och minnas. Den 31 oktober – 1 november (lördag – söndag) håller vi minnesgudstjänster i våra kyrkor för de som mist en nära anhörig och de får också en speciell inbjudan att få komma till aktuell kyrka. Vi bjuder också på kaffe på kyrkogårdarna fredag och lördag.

Eftersom gränsen för folksamlingar fortfarande är 50 personer (i några kyrkor har vi gränsen vid 30 personer) så måste vi anpassa våra minnesgudstjänster och sammankomster efter detta.

Det innebär:

- Öppna kyrkor som vanligt, med kaffeservering på våra kyrkogårdar fredag och lördag, se information på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/soderkoping.

- De som mist anhöriga under året får en speciell inbjudan att komma och är prioriterade i kyrkorna: Sankt Laurentii, Drothem och Skönberga. OBS! Dessa minnesgudstjänster är redan fullbokade!
- Till gudstjänsterna i kyrkorna Sankt Anna stora (50 pers), Mogata (50 pers) och Skällvik (30 pers) är alla välkomna. Men vi är försiktiga och håller avstånd och räknar så vi inte blir för många.

Detaljerad information om tider och platser i allhelgonatid finns på vår hemsida www.svenskakyrkan.se/soderkoping och på affischer utanför respektive kyrka.

Du är varmt välkommen!

Ola Linderoth
Söderköping S:t Anna Församling

WAOW Production presenterar

En
MAGISK
Jul

Kommer till Söderköping
Salong Ramunder

28 nov, 5, 12 & 19 dec
kl. 11:00 & 13:00

Endast 50 biljetter/
föreställning

Barn t.o.m 13 år 90:-, Vuxen 120:-
Fika finns att köpa

Biljetter bokar du på Tickster.se eller på tel.nr. 0733-62 88 77
Vi följer folkhälsomyndigheternas restriktioner

WAOW
production

Svenska kyrkan

SÖDERKÖPING S:T ANNA

NOVEMBER 2020

31 OKTOBER

11.00 MINNESGUDSTJÄNST

S:t Anna kyrka

1 NOVEMBER

11.00 MÄSSA

S:t Laurentii kyrka

14.00 MINNESGUDSTJÄNST

Mogata kyrka

16.00 MINNESGUDSTJÄNST

Skällviks kyrka

ALLHELGONAHELGENS KAFFESERVERING PÅ VÅRA KYRKOGRÅRDAR

FREDAG 30/10

S:t Laurentii	kl. 11-19
Drothem	kl. 11-17
Skönberga	kl. 11-17
Mogata	kl. 11-17
S:t Anna	kl. 11-17
Skällvik	kl. 11-17
Börrium	kl. 14-16

LÖRDAG 31/10

S:t Laurentii	kl. 12-19
S:t Anna	kl. 13-18

4 NOVEMBER

13.00 VECKOMÄSSA

S:t Laurentii kyrka

8 NOVEMBER

11.00 MÄSSA

S:t Laurentii kyrka

16.00 TEMAGUDSTJÄNST PSALMSÅNG

S:t Anna kyrka

11 NOVEMBER

13.00 VECKOMÄSSA

S:t Laurentii kyrka

12 NOVEMBER

17.00 LIV ATT DELA

Drothems kyrka och församlingshem

Kvällsmat, gemenskap, sång.

För alla åldrar. 30 kr vuxen, gratis för barn och ungdom.

14 NOVEMBER

18.00 GOSPELKONSERT

S:t Laurentii kyrka

Anmälan till expeditionen

15 NOVEMBER

11.00 MÄSSA

S:t Laurentii kyrka

16.00 GUDSTJÄNST FÖR SMÅ
OCH STORA

Mogata kyrka

18 NOVEMBER

13.00 VECKOMÄSSA

S:t Laurentii kyrka

Visste du att vi är
en miljödiplomerad
församling?!

21 NOVEMBER

18.00 NOMEMUS KONSERT

S:t Laurentii kyrka

22 NOVEMBER

11.00 MÄSSA

S:t Laurentii kyrka

16.00 TEMAGUDSJÄNST

Börrooms kyrka

25 NOVEMBER

13.00 VECKOMÄSSA

S:t Laurentii kyrka

18.30 FÖRSAMLINGSKVÄLL

"Bryt en tradition för ett värdigt liv"

Drothems församlingshem

ACT Svenska kyrkans julinsamling 2020

startar med ett föredrag av Ulf Ekängen

som berättar om sitt arbete i Tanzania.

Servering.

MUSIK FÖR ETT VÄRDIGT LIV

Lokala förmågor sjunger in advent och jul.

50 kr/person inkl. fikapåse.

Gratis under 4 år.

Biljetter säljs från den 2 november på expeditionen.

Alla intäkter går till ACT- Svenska kyrkan.

Nästa tillfälle är
den 10 december i
S:t Laurentii kyrka.

26 NOVEMBER

17.00 OCH 18.30

MUSIK FÖR ETT VÄRDIGT LIV

Mogata kyrka

29 NOVEMBER

11.00 ADVENTSMÄSSA

S:t Laurentii kyrka

Anmälan till expeditionen

11.00 ADVENTSMÄSSA

S:t Anna kyrka

Anmälan till expeditionen

14.00 ADVENTSMÄSSA

S:t Laurentii kyrka

Anmälan till expeditionen

16.00 ADVENTSMUSIKGUDSTJÄNST

Mogata kyrka

Anmälan till expeditionen

Besök gärna vår hemsida för den senast uppdaterade informationen om vår verksamhet.

www.svenskakyrkan.se/soderkoping
soderkoping.sanktanna.forsamling@svenskakyrkan.se

Församlingsexpedition:

0121-358 00

Diakonicentrum:

0121-358 09

"Bär varandras bördor." Gal 6:2

Med reservation för eventuella ändringar. Vi följer Folkhälsomyndighetens riktlinjer.

Ann-Charlotte Gustafsson målar ett av skåpen.

Konstprojektet elskåp utmed Åpromenaden

Måndag 12 oktober samlades konstnärer, representanter för värd företag samt juryn på Stinsen för upptaktsmöte. Alla inblandade vekade vara inspirerade och fulla av förväntan inför konstprojektets genomförande.

Information lämnades också om projektets fortsatta tidplan. Verken ska utföras under oktober månad. Därefter har Söderköpings-Postens läsare tid att fram till slutet av februari rösta fram vinnande verk. Vernissage genomförs på "skyltlördagen" den 28 november.

Mer information om tävlingen, vernissage, utförlig presentation av konstnärer och verk samt tävlingskupong, lämnas i nästa nummer av Söderköpings-Posten med utgivning 21 november.

Av inkomna skissförslag från cirka 30 konstnärer har juryn utsett följande verk att utföras.

Konstnär, titel samt värd företag:

Ann-Charlotte Gustafsson

Det innersta kabelkosmos

E.ON

Lovisa Lesse

UppfinnarJohanna

Djurbergs

Krister Kern

Sörping 2050

Ramunderstaden

Jalil Razaei

Hazaraflickor

Westerbergs fastigheter

Anna-Lena Rydberg

Morgonpromenad

Swedbank

Ohla Söderlund

Jitterbug

Handelsbanken

Paula Klinthäll

Fiskarna i havet

Stadskärnan

Ola Niklasson

Mouse hotel

Söderköpings-Posten

Åke Serander
Text och Foto

Glada skådespelare i julrevyn.

Foto: Privat

Skådespelarna i "En magisk jul".

Snart blir det julshow och julrevy i Söderköping!

Marcus Fyrberg flyttade nyligen tillsammans med sin fru Clara och dotter till Luddingsbo. Tillsammans har de även företaget Waow-production där de skapat många föreställningar som framförts i Norrköping och Valdemarsvik med omnejd.

I och med flytten har nu turen kommit till Söderköping.

- Söderköping förtjänar ett rikt kulturliv! Vi kommer med start 28/11 framföra våra två produktioner på Salong Ramunders scen.

Berätta lite om julshowen?

- "En magisk jul" är en föreställning för hela familjen som är skriven av mig. Den handlar om tre tomtenissar som får bekymmer då barnen önskar sig så många och stora klappar vilket leder till för stor arbetsbelastning för dom och de tvingas använda sig av magi för skapandet av klapparna, säger Marcus.

Jag gillar att skriva manus med budskap och där det krävs eftertänksamhet av publiken.

Det blir allt som allt åtta föreställningar med 50 biljetter till vardera föreställningen. Vi har redan börjat sälja biljetter, utan reklam, så det tyder på ett törstande kulturintresse i Söderköping.

Det blir även sång?

- Ja, jag har skrivit fem låtar och kommer även vara med i showen och gestalta tomten. Tomten sjunger om att han önskar sig en vit jul och då får åhöraren själv bestämma vad det syftar på. Kolmårdstomten har ju som bekant flyttat så barnen får möjlighet att lämna sina önskelistor till tomten efter föreställningen.

Vilka står på scenen under showen?

- Det är våra Waow-kids, som deltagit i flera av våra produktioner såsom på julmarknader, i barnkör, uppträdanden på äldreboenden med mera.

I rollerna som tomtenissarna ser ni;

Monna - som haft huvudrollen i SVT:s julkalender "Jakten på tidskristallen" 2017. Hon har även spelat spökföreställning, julsaga, varit med i en produktion som vi haft tillsammans med Östgötamusiken och en med Räddningstjänsten Östergötland.

Adnan - som varit med i spökföreställningen, julshow

och som är ett av trollen i "Trille, troll och trall".

Wilma - som varit med i produktioner på Färgargården, där hon bland annat spelat polis.

Det blir även en julrevy för de vuxna?

- Precis, det blir en helt ny revy som vi tagit fram i egen regi. Här kommer ni njuta av lokala, globala, normala och reella händelser.

Revyen bygger på korta sketcher om tre till fem minuter vardera. Vi varvar stora ensemblenummer, med dans, solosång och monologer.

Det blir faktiskt bara ett coronainslag, så här får publiken möjlighet att få tänka på annat! Tuffetåget kommer att vara med på ett hörn, en viss hasselsnok med mera och flera. Vi lovar igenkänning även för de som kommer från Norrköping och Valdemarsvik.

Det blir sex skådespelare på scenen med texter som till övervägande del är skrivna av mig och Greger Magnusson (som är stående författare till nyårsrevyn i Valdemarsvik). Jag står för regi, Clara som producent, Susanna Karlsson för koreografi och Hannes Haraldsson för scenstickeri.

Vilka ser vi på scenen?

- Det blir jag Marcus, Susanna, Hannes, Adnan (som även medverkar i julshowen), Barbro Alvebo och Linn Liljeblad.

Barbro är vår lokala Söderköpingsbo som har bidragit med mycket information om Söderköping, dess persona och fenomen. Vi ser gärna att fler hör av sig om man vill vara med i våra framtida produktioner!

Några speciella omständigheter i och med nämnda pandemi?

- Säkrlart! Vi följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer och har därför en begränsad upplaga biljetter till varje föreställning av showen och revyn. Salong Ramunder är en bra lokal som är helt fantastisk att vistas i, där vi kan hålla avstånd. När ni bokar biljetterna så ser vi till att det finns avstånd till andra besökare.

Vi hoppas ni kommer uppskatta revyn och showen. Vi är här för att stanna.

Daniel Serander
Text och Foto

ETABLERA DIG I SÖDERKÖPING

I Söderköping har vi nu möjlighet att erbjuda lokaler från 30 kvm–600 kvm. Vill du prova ett koncept eller en idé? Vi kan ge dig möjligheten!

Kontakta oss för mer information på telefon 011-18 13 40 eller maila till anders@westerbergfastigheter.se

FAM WESTERBERG
FASTIGHETER AB

www.westerbergfastigheter.se

SLUTAGRÄ!
MARKSKRUVEN SOM ERSÄTTER BETONGPLINTEN

**DEN MODERNA
MARKFÖRANKRINGEN**

www.slutagrav.se | 010-2515151

WAOW PRODCUTION PRESENTERAR

Jub R evy

I SÖDERKÖPING

MARCUS FYRBERG – SUSANNA KARLSSON
BARBRO ALVEBO – HANÑES HARALDSSON – LINN LILJEBLAD – ADNAN MUSIC

Endast 50 biljetter/
föreställning

Vi spelar:
LÖRDAGAR KL 15.00 & 18.00
28/11 • 5/12 • 12/12 • 19/12

Salong Ramunder

BILJETTER BOKAR DU PÅ TICKSTER.SE ELLER PÅ TEL.NR. 0733-62 88 77
VI FÖLJER FOLKHÄLSOMYNDIGHETERNAS RESTRIKTIONER

BYXOR
JOHNELLS

JACKA
AHLÉNS

JACKA
MQ MARQET

LINDEN
PRESENTERAR

**Norrköpings
fashionista 2020**

HAMDI MOHAMMED (30-50)
JILLAN KNUTSON (50+)
KALLE ANDERSTEDT (18-30)

LINDEN

NORRKÖPING CITY

ÖPPETTIDER: VARDAG 10.00-19.00 LÖRDAG 10.00-17.00 SÖNDAG 11.00-17.00

WWW.LINDENKOPCENTRUM.SE

Cecilia och kollegan Harald.

”Jag älskar relationer och problemlösning. Att hitta en produkt som spar tid och underlättar för någons vardag – det är min kärna och det jag brinner för.”

Harald servar en traktor.

Cecilias företag säljer och servar lantbruks- och entreprenadmaskiner

Med ett högt läge vid infarten till Valdemarsvik ligger Beparts verkstad. Här jobbar totalt fem personer med försäljning, service och reparationer av lantbruk- och entreprenadmaskiner med störst fokus på Avant kompaktlastare. Jag träffar Cecilia Schultz, som äger företaget, för att få veta mer.

Berätta om din bakgrund och om din resa till att bli ägare av Bepart

- Jag är uppvuxen på Höckerums frälsegård utanför Ringarum med min mamma, pappa och mina två småsyster. Pappa tog över gården efter sina föräldrar och har haft mjölkkor under hela min uppväxt. Jag har sen jag var liten varit med pappa mycket och hjälpt till med allt som hör till gårdslivet.

Min plan var att bli veterinär men jag hade inte tillräckliga betyg för det. Istället började jag på en yrkesförberedande utbildning i Linköping med inriktning på tillverkning/konstruktion inom industrin. Jag fick jobberbjudande där jag gjorde mitt examensarbete och arbetade en kort tid som produktionsplanerare på ett företag som tillverkade produkter till pappersindustrin.

Därefter fick jag och min man Johan två barn under loppet av två år och jag var mammaledig.

När yngsta dottern bara var sju månader fick jag nys om ett arbete på ett företag som heter Agricom i Linköping. Det handlade om ny teknik inom lantbruket med värmekamerasystem som skulle upptäcka mastit/juverninflammation i ett tidigt stadie. Jag blev väldigt nyfiken och sökte tjänsten som säljare. Jag blev anställd och fick då mitt första säljobb. Jag och grundaren till bolaget, Ellinor Eineren, for land och rike runt för att presentera denna fantastiska teknik till gårdar som hade mer än 300 kor. Det var svårsålt men det var en rolig tid och det gav mig mina första kontakter inom lantbrukssektorn.

Tjänsten sådde ett frö till lantbruk och jag fick svart på vitt att jag ändå älskar att skapa relationer med människor som kan leda till affärer. Jag sökte en säljtjänst på Nordfarm maskin i Norrköping men de tyckte jag hade för liten maskinerfarenhet. Då kontaktade jag Bengt Svensson från Ringarum, som drev bolaget Bepart, som var återförsäljare för Nordfarm i detta distrikt. Jag frågade om jag inte kunde få prova på att sommarjobba hos honom? Han var tveksam då han snart skulle gå i pension efter att ha drivit företaget i ca 15 års tid, men trägen vinner och jag fick en provanställning under

ett års tid. Min första försäljning var en renstrumma till en vedmaskin och jag visste knappt vad det var som jag hade sålt.

Jag arbetade hos Bengt i ett år och fick ta del av hans erfarenhet. Det var den bästa utbildningen jag kunde få. På vintern skadade Bengt sig och jag fick ta större ansvar i företaget. Bengt hade frågat, och lobbade för, att jag skulle köpa företaget. Jag var tveksam till en början då det innebar ett stort ansvar och handlade om mycket pengar. Till slut tog jag beslutet och köpte bolaget. Jag fick en bra start, eftersom jag var insatt i företaget, med goda kundrelationer och kände mig trygg när jag väl tog steget. Bengt drev företaget från Nordfarms lokaler i Norrköping så jag kom att utgå därifrån.

2016 köpte jag verkstaden här i Valdemarsvik och tog då ett stort steg framåt och utvecklade bolaget med egen servicepersonal, vilket är en viktig del vid försäljning.

Vilka är ni som arbetar här?

- Vi är fem varav tre som arbetar heltid. De som arbetar heltid (utöver mig själv) är Philip och Harald. Philip säljer reservdelar och jobbar med eftermarknad. Han sköter vår telefonsupport, beställer delar och bokar servicejobb. Han är expert på kundhantering och ger allt av sig själv. Harald arbetar som servicetekniker här i verkstan och ute på fält hos kunder. Han släpper allt när en kund är i nöd och gör ett fantastiskt jobb. Vi tre tillsammans kompletterar varandra och skapar den framgång som bolaget haft senaste åren.

Vilka är era kunder?

- Vår ”typkund” är någon som bedriver ett medelstort lantbruk, har enskild firma eller entreprenadfirma.

Vi är det mindre företaget där man ska känna sig sedd. Här är alla kunder, oavsett storlek, lika viktiga.

Vi har många återkommande kunder med en stabil kundkrets över hela Östergötland men främst från Valdemarsvik i söder till norr om Norrköping.

Några av våra större kunder är Norrköpings pastorat och Kolmårdens Djurpark.

Elbilar är hett idag, hur ser det ut på er marknad?

- Sedan två år finns det en eldriven Avant på marknaden. Det har börjat lossna nu och försäljningen börjar gå

bra. Den är perfekt i lantbruk för strö- eller utfodringsarbete för en timmes arbete om dagen. Bra för miljön och djurhållningen.

Vad är den största skillnaden från att du startade företaget jämfört med idag?

- Då arbetade jag ensam med anteckningsblock och kontor i Norrköping. Jag hade ett säljmål att sälja för hälften av det som Bengt gjort och han sålde för ungefär 15-16 miljoner. Jag slog mina åtta miljoner med råge. 2014 var ett riktigt säljår. Sedan dess har jag slipat tekniken, investerat i egna lokaler och har som sagt flera anställda. Förra året omsatte vi 27 miljoner kronor.

Hur skiljer man sig som leverantör på er marknad?

- Vi försöker arbeta med en modern marknadsstrategi med glimten i ögat och lägger gärna upp filmer på när vi arbetar och bjuder in våra kunder och följare i vår vardag via sociala medier.

Jag tycker att försäljning ska vara roligt och vill dela den glädjen med andra. Kunderna är mina kollegor och de ger mig energi. Alla vi på bolaget har egna anknytningar till lantbruk och maskiner så det ligger oss alla varmt om hjärtat. Då ger vi det där lilla extra och har stor förståelse för våra kunder. Det ger oss drivkraften till att lösa kundernas problem och se över deras behov med anpassade lösningar.

Hur vanligt är det med en kvinnlig företagsledare i er bransch?

- Vi är tyvärr få i branschen, så det behövs fler! Jag köpte företaget 2014, 26 år gammal och hade då arbetat inom företaget som säljare under ett års tid. Hur skulle det gå? Bra, måste jag säga då jag 2017 fick motta pris som årets unga företagare i Valdemarsvik.

Vad är roligast med ditt arbete?

- Människorna! Jag älskar relationer och problemlösning. Att hitta en produkt som spar tid och underlättar för någons vardag – det är min kärna och det jag brinner för.

Daniel Serander
Text och Foto

HALLOWEEN

En läskigt välfylld galleria med allt du behöver inför Halloween.

Gör ett besök på The Halloween Store!

Största utbudet och 300 kvm fullproppat med bara Halloween-prylar.

m
MIRUM GALLERIA
NORRKÖPING

Söderköpings skärgård

Villa eller fritidsboende i skärgården med verkstad, sommarstuga och garage

Villa i souteräng med viss havsutsikt, bostadsyta 138 kvm och biyta 33 kvm. Verkstadsbyggnad i två plan om vardera 50 kvm med bl a bergvärme 2010 och förråd. Sommarstuga 50 kvm, med möjlighet att hyra ut. Garage 40 kvm, friggbod (gäststuga) samt vedbod. Stor fastighet om 3 710 kvm. Nytt avlopp med trekammarbrunn och infiltration 2018. Förbesiktigat.

Utgångspris: 3 295 000 kr

Adress: Sandvik 6, Södra Finnö

Visning: Enligt ö.k.

EP: 41 kWh/m² (Atemp) och år

Serander

Storgatan 2 - 0121-219 20 - www.serander.se

Fastighetsförmedling

Ramunderstaden bygger din framtida bostad centralt i Söderköping

24 hyreslägenheter 1-4 RoK. Planerad inflytt kvartal 4, 2021

Intresserad? Ring 0121-19600

Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

DU ÄR ALLT ANNAT
ÄN STANDARD.

GÖR EN UNIK 3D-MÄTNING AV DINA ÖGON

På alla synavstånd får du:

- Bättre skärpa i hela glaset
- Bredare synfält
- Bättre mörkerseende

DNEye® PRO

RODENSTOCK

Välkommen
att boka tid
hos oss

**Optiker
Andersson**

Skönbergagatan 7, Söderköping - 0121-131 20

Mauritzberg.

Höst på Vikbolandet

*Du stilla land mellan vikar,
Du halvö utan slut.
Där himlen möter havet,
Där hjärtat längtar ut.*

*Från ditt kapell en stilla sång;
Låt löven dala ned mot jord,
Låt året ha sin gång.*

*Se boskapen i vördnad stå,
Hur djupt vart andetag.
Tänk hur skört det är ändå,
Att leva just i dag.*

*Så höjer vind sin klara röst,
Då sommar vandra intill höst;
Vet att vårda det du fått
En dag vi är ett minne blott.*

Matilda Wibero
Text och Foto

Rönö.

Gottenvik.

Östra Ny.

Brännestad.

Vackra fönster...

... och dörrar.

”Jag älskar fönster och dörrar. Vackra fönster som ger husen själ och ögon. Helst fönster som förstärker och stämmer med husets stil och ålder. Dörrar som välkomnar och stänger ute.”

Fönster - husets ögon

Finns det något så viktigt i våra hus som just fönster? De kan vara vackra, stora, felplacerade, klumpiga, smutsiga, eleganta, gamla och uttrycksfulla. De berör oss och påverkar oss varje stund varje dag på olika sätt. De släpper in ljus och gör att vi ser ut på omgivningarna tryggt innanför, skyddade från värme, kyla, regn och bläst.

Jag älskar fönster och dörrar. Vackra fönster som ger husen själ och ögon. Helst fönster som förstärker och stämmer med husets stil och ålder. Dörrar som välkomnar och stänger ute.

Fönster var en gång bara en glugg, en glugg för att släppa in lite ljus men liten nog att inte släppa in tjuvar eller kyla. Sedan kom glaset, först i form av glimmer men snart nog riktigt glas. Det var länge de rikas privilegium och är i flera delar av världen så än idag. Men vår lilla stad och landsbygd har så många fina fönster, många är fortfarande kvar av de oerhört vackra gamla fönster som tiden till trots överlevt såväl renoveringsiver som trender och okunskap.

Ett hus skapas från början med fönster som harmonierar med det, är typiskt för tiden och som arkitekten/konstruktören anser vara fint.

Förr var fönster en exklusiv och dyrbar detalj som tillverkades med stor omsorg av finaste material; senvuxet tätt trämaterial, vackra smidda beslag och glas. Ju större glasytor desto exklusivare. Inte förrän frampå 1900-talet blev stora glasytor överkomligt för gemene man.

Idag tillverkas fönster mest industriellt av ofta undermåligt material och mindre hållbara materialkombinationer. Ordet underhållsfritt används ofta och innebär tyvärr då att det i princip inte går att underhålla: det blir ”engångs” och bara att slänga ut när de inom några

relativt få år har fallit offer för röta och annat förfall. De ter sig ofta blanka och släta, enkla och funktionella och framförallt billiga i jämförelse med att renovera äldre fönster eller köpa nya i äldre stil och teknik. Argument från fönstertillverkare och även många hantverkare är också att gamla fönster inte är täta och funktionella.

Då säger jag : tänk, de har ju bara fungerat väl i hundra... eller femtio år eller så. Säkert är de dåliga?!

Nej, sanningen är att i de flesta fall så är ett rätt renoverat fönster trots att det har gått hundra år på nacken långt bättre i både energi och kvalitet.

Dessutom passar fönster och dörrar det hus de sitter i, proportioner och detaljer hör ihop. Att byta ut och ersätta blir väldigt sällan rätt, huset tappar harmoni och själ.

Moderna fönster passar naturligtvis väl i en modern fasad, så vackert med stora fina fönster i en modern villa till exempel. De som ger panoramautsikt mot skog och hav, som ger fantastiskt ljus oavsett årstid. Men kanske passar de inte så väl in i det lilla huset i gränden där det alltid suttit små enkla fint arbetade fönster sedan mer än hundra år? Tunna fina spröjs och vackra beslag med kanske till och med munbläst glas bevarat passar så fint till husets stil och proportioner. De gamla fönsterglasen reflekterar ljuset vackert tack vare sina ojämnheter. Vackra reflexer som gör att kvällssolen lyser som guld i rutorna. Moderna så kallade floatglas är helt plana och ger inga reflexer och de ser ofta ut som ”svarta hål” i en fasad om man blandar det glaset med gammalt.

När jag promenerar runt i Söderköping, eller var jag än promenerar faktiskt, så ser jag på fönster och dörrar. Förundras, förfasas, gläds och sörjer -de väcker alltid intresse hos mig. Tänk att se på de gamla husen i Drothem och fundera på vem som kikar ut bakom en gardin där för 200 år sedan? Jag tänker på hantverket

när jag ser på detaljerna i beslag och snickerier; vilket arbete.

Jag ser på de fina gamla glasen som överlevt både snöbollor, modetrender och renoveringsiver. Vilken skatt vår lilla stad ännu har bevarad!

Jag ser även på dörrar; det som ska välkomna eller stänga ute den som knackar på. Gamla dörrar är inte alltid så tjocka och välisolerade som moderna, men så vackra och hur de faktiskt passar till sitt hus. Funktionen kan man ofta bättra på med en innerdörr eller ett draperi men att stjäla husets entré på sin ursprungliga dörr är inte ett lyckat drag. Se på alla felplacerade teakdörrar från 50-70-talet, de som passar så fint in i sin tids hus men som verkligen inte harmonierar med ett hus från 1850.

Och teakdörren på villan från 1967 med stora panoramafönster och avskalade uttryck; hur fel blir det inte där om den ersätts med en dörr med helfranska speglar och smidda gångjärn?

Nej, låt oss värna om harmoni och helhet hos våra hus. Välja hus som passar vår stil och våra krav istället för att försöka tvinga på husen att göra en omöjlig tidsresa som strider mot dess ursprungliga proportioner och harmoni. Jag kan skriva om olika fönster och dörrar i oändlighet men hoppas i alla fall ha inspirerat er. Önskar er upplevelsen i att se och uppleva alla dessa fantastiska fönster och dörrar vi har omkring oss.

Titta, fundera, fantisera och resonera. Se på det hus ni bor i, och tänkt på hur det ser ut. Tänk på vad ni tycker är vackert och harmoniskt. Tänk på, sist men inte minst hållbarhet och miljö. Njut av allt fint vi har att se på och se ut genom.

Annika Altnäs
Text och Foto

anteda
antenn tele & data

KOM IHÅG
50% RUT-
avdrag på
IT-tjänster

**Professionella installationer
av antenner, datanätverk,
wifi, ljud & bild!**

Vi hjälper både privatpersoner och företag!

Telefonnummer: 0700-44 44 44
E-post: info@anteda.se

www.anteda.se

Föreningen Guldkant i Söderköping vill bidra till bättre livskvalitet för äldre och ensamma människor i kommunen genom bl.a.

- Sommarfest och julfest
- Besök på äldreboenden med underhållning och fika
- Fotbad samt fot- och handmassage
- Mopedturer med cafébesök
- Båtutflykt i skärgården
- Åktur med veteranbil
- Gårdsfester med grillning

Föreningen består av ideellt arbetande medlemmar.

Telefon 0121-10296
Bankgiro 5269-3330
Swish 123 626 52 35

Guldkant
i Söderköping

Ge gärna ett bidrag!

”Vår kära Lexus som är över 20 år är super. Finns inget intresse hos oss att skaffa ny bil, varför ska man göra det? Det bästa är att använda allt man har så länge det fungerar, kanske uppstår behov av reparation genom åren, men det är betydligt billigare än att köpa en ny bil.”

Ängsbacken Övre vid Göta kanal

DEL 18: Följ 38 år av lycka!

Att åka runt i och njuta av sin bil är viktigt. Och se till att utföra så mycket som möjligt av ärenden etc. under ett tillfälle för hänsyn till miljön!

Vår kära Lexus som är över 20 år är super. Det finns inget intresse hos oss att skaffa ny bil, varför ska man göra det? Det bästa är att använda allt man har så länge det fungerar, kanske uppstår behov av reparation genom åren, men det är betydligt billigare än att köpa en ny bil. Speciellt för oss människor som lever ett enkelt liv mitt i naturen med så mycket självhushållning och återvinning som möjligt.

Helt naturligt att leva så

Så bara njut av livet, naturen och dina kära medmänniskor runt dig.

Hösten är här och då närmar sig säkert vintern snart också och julen vartefter. Ska bli härligt att fira julaf-ton med våra underbara fyra vuxna barn enligt tradition långt tillbaka – hemlagat julbord!

Varm hälsning till er alla!

Kathleen Ginyard

Malmqvists Plåtslageri AB

Välkommen att kontakta oss

Berga 1

614 31 Söderköping

Tel: 0121-213 62

Mob: 0709-56 77 23

Info@malmqvistsplatslageri.se

www.malmqvistsplatslageri.se

HEMSTÄD - FLYTTSTÄD - FÖRETAGSSTÄD - FÖNSTERPUTS

RUTS

• STÄD OCH OMSORG AB •

Just nu 15% rabatt på hemstäd

Ord. timpris inkl. RUT-avdrag 225 kr
Erbjudandet gäller till den 26 november

WWW.RUTSOMSORG.SE - 070 348 30 14

Tack för att du läser
Söderköpings-Posten

Dagens Ros

I samarbete med Ängens Blommor

Du som fått Dagens Ros kan hämta den på Ängens blommor på Ågatan, Söderköping.

Vem vill du ge Dagens Ros? Skicka förslag med max 30 tecken till: dagensros@soderkopingsposten.se eller till Storgatan 2, 614 30 Söderköping. OBS! Ange om du vill synas med signatur eller för- och efternamn. Vi publicerar insända förslag i mån av utrymme.

Dagens Ros till Olle och Gunilla, Alviksgatan 3. Dom gör så jättefint i våra rabatter.

Grannarna

Vill ge dagens Ros till mina kollegor och chefer på Rejmes Söderköping då dom alltid ställer upp och finns när man behöver dom.

Daniel

Jag vill ge dagens ros till mina kollegor på Hus C Bir-kagården.

Ann-Britt

Vill du också ge bort en Dagens ros?

Dagens ros till min bästa kompis Kerstin Grönqvist Bindberg.

Ann-Britt

Jag vill ge Bert och Lena Svensson som lägger ner så mycket tid i Vidar lokalen. En bra förening som jobbar mot droger. IOGT NTO.

Roland Engdahl

Dagens ros vill jag ge till min frissa Åsa Brusman.

Ann-Britt

JMS
VATTEN
RENING

Branschledande sedan 1994

Är du säker på vad du dricker?

Inte så konstigt om du är osäker. Vattnet från en egen brunn kan innehålla både det ena och det andra – en av fem brunnar i Sverige har till och med otjänligt vatten. Vår kostnadsfria vattenanalys ger svar på pH-värde, järnhalt, hårdhetsgrad m m och är ett första steg mot rent och friskt vatten.

Boka kostnadsfritt hembesök på 011-12 70 30 eller träffa oss i våra nya lokaler

Norrköping: Moa Martinssons Gata 2, 603 72 Norrköping www.jms-vattenrening.se

Annonsera med oss och nå alla hushåll i Söderköping, Valdemarsvik och på Vikbolandet. Upplagan är ~~22 000 ex.~~

Tidningen finns även på ställ i Norrköping

37 000 ex.

Den 21 november delar vi även till flera hushåll i Linköping och Norrköping!

Välkommen att kontakta oss för mer information och annonsbokning på telefon: 0121- 421 35 eller mejla till: annons@soderkopingsposten.se

Söderköpings-Posten

APOTEKAREN

Melad Kandila är apotekare och svarar gärna på dina frågor. Skicka ett mejl till redaktionen på info@soderkopingsposten.se.

Nyttig kost och vitaminer i höst

Hösten har kommit och en del börjar redan känna sig trötta och energilösa fysiskt och psykiskt.

Det kan behövas tillskott av vitaminer och mineraler för att motverka stress, stärka immunförsvaret, minska depression och öka närings- och syreupptag. Dessutom behöver man motion och god sömn för att utsöndra signalsubstansen dopamin som ger extra glädje i vardagen, höja energin samt minska utsöndring av stresshormonet kortisol i kroppen.

Extra kosttillskott ersätter inte en vanlig måltid men däremot tillför de rekommenderade dagliga halterna av vitaminer och mineralämnen som kroppen behöver varje dag för att klara av dagens utmaningar. Multivitaminerna går att köpa bland annat på apotek.

Exempel på vitaminer och mineraler som är extra bra att tänka på inför hösten och vintern är B-, C-, D- och E-vitamin samt järn, magnesium, kalcium och zink. Ni kan hitta dem, förutom i multivitaminerna, i fisk, ägg, kött, mjölkprodukter, gröna bladväxter, fullkornsprodukter, frön, nötter, vegetabiliska oljor, skaldjur, bär, citrusfrukter och rotfrukter. Det kan vara så att mineralämnen och vitaminer samarbetar för att de ska tas upp bättre. Ett exempel på detta är att vitamin-D ökar upptaget av kalciumnivåerna i kroppen.

För att hitta mer information om det rekommenderade dagliga intaget av kosttillskott i Sverige, läs på livsmedelsverkets hemsida. www.livsmedelsverket.se

Melad Kandila
Apotekare

Roland Engdahl spelar vid julborden på Söderköpings Brunn:

Lördagar 28/11, 5/12, 12/12, 19/12 speltid kl 12:00 - 17:00. Söndagar 29/11, 6/12, 13/12, 20/12 speltid kl 12:00 - 17:00. Julafton kl 14:00 - 16:30.

Hjälp!!!

Söderköpings Mynt

Vi är glada att så många får Söderköpingsmyntet i present & gåva. Mynten är Söderköpings unika lokala presentkort och du kan handla, äta och njuta hos våra medlemmar. Våra medlemmar hittar du på www.isoderkoping.se

Just nu ligger många mynt i byråldan i väntan att bli använda. Våra butiker, restauranger och salonger, m.fl. behöver era mynt NU!

Stadskärnan behöver i sin tur få in dem så att vi kan sälja dem igen och igen och igen....

STADSKÄRNAN Söderköping

GALLERI HASSEL

Hagatorget, Tisd - fred 10 - 18, lörd 10 - 13
Tel 0736-92 42 96, www.gallerihassel.com

Ratta in RadioWix på 97,9

Din lokala Radiokanal i Valdemarsvik

VALDEMARSVIK 97.9 MUSIK FÖR ALLA

Vi säljer, monterar och reparerar luftvärmepumpar

specialist på kyla och värmepumpar

Telefon: 0704-508 929
Hemsida: www.energiochservice.se

VÄRMER DU UPP DITT HUS EFFEKTIVT?

Välkommen att kontakta vår energi- och klimatrådgivare med frågor.

Per Sjöström
011-15 16 44

SÖDERKÖPING.SE

HÅKANSSONS BYGG AB

ALLT INOM BYGG

0761-15 58 84

Vi utför nybyggnation, renovering, byggnadsvård, timring och tillbyggnad

Kontakta oss för en kostnadsfri offert!

hakanssonsbygg.se - info@hakanssonsbygg.se - Följ oss gärna på Facebook

TG'S PLÅTSLAGERI

Vi utför alla slags plåtarbeten till takrenoveringar

Välkommen att kontakta oss: 076 199 73 96

ÖSTGÖTA Begravningsbyrå

Den Nära begravningsbyrån

Jourtelefon dygnet runt!
011-28 72 50
www.ostgotabegravning.se

Vi gör hembesök

SÖDERKÖPINGS HUNDDAGIS & PENSIONAT

0704-71 07 53
www.skphunddagis.se

BUUUSIGT OCH GOTT HOS OSS

Fix konditori

Mån-fre 8-18, Lör 9-14
Telefon 0121-139 60
Följ oss på Facebook

Tack för att du stöttar våra företag och väljer att handla lokalt!

Söderköpings-Posten
Jag gillar att handla lokalt

FAMILJERÄTT

Terese Landin är jurist och svarar gärna på dina frågor. Skicka ett mejl till redaktionen på info@soderkopingsposten.se.

Oenighet mellan dödsbodelägare

När dödsbodelägare är oense om hur arvet ska fördelas kan någon av dem begära att tingsrätten utser en skiftesman. Kostnaden för skiftesmannen ska betalas av dödsboet innan fördelning sker av arvet. Är någon sedan missnöjd med skiftesmannens beslut kan det överklagas till tingsrätten.

Enligt 23 kap 5 § i Ärvdabalken och Äktenskapsbalken (ÄktB) ska den som vill överklaga/klandra arvskiftet lämna in en stämningsansökan till den tingsrätt som förordnat skiftesmannen inom fyra veckor efter delgivning av arvskiftet. Målet kommer då att handläggas som ett tvistemål och den som lämnat in stämningsansökan mot de andra dödsbodelägarna kommer att betala avgiften för stämningsansökan.

Terese Landin
Jurist

Shoppa, äta & njuta
med
Söderköpings
Myntet

Gäller hos våra medlemmar, för mer info.
www.isoderkoping.se

"En personlig idyll med
enastående upplevelser"

STADSKÄRNAN I
Söderköping

Höst-, Jul- och Loppmarknad
31 okt - 1 nov

Kl 11:00-14:00 med hantverk

Fynd fina julklappar till barn och vuxna
eller sälj själv, bordsbokning 0706-18 55 95
Caféet håller öppet

Välkomna till
Café Jägmästargården
Söderköping

www.cafejagmastargarden.se
0761-38 31 56 • Söderköping
Gilla oss på

Följ oss gärna på Facebook
och Instagram för att ta del
av ännu mer lokala nyheter
och erbjudanden

"Jag överlämnade min bok. En tid senare var Estelle i TV på kusinens dop med boken i handen. Pressen började ringa och sa att boken, enligt Estelles mamma, var hennes favoritbok och ställde tusen frågor. Sedan kom det i tysk press. Vilken kraft!"

Roland vid talarstolen.

Foto: Lilian Alarik

Estelle tittar på grodyngel.

Foto: Lilian Alarik

Slutna cirklar och återfunna nycklar

I jakten på nya uppslag till födkrok händer ibland det osannolika. Det kan någon gång avlösas av något ännu mer osannolikt. Att det händer ytterligare en gång kan väl ändå inte vara möjligt. Ändå hände det mig. Porten till min hemstad Söderköping hade gått igen och nyckeln vridits om från insidan. Livsprojekt "Östersjön" i Naturvärnets regi i spillror. Elaka rykten. Åt av vredens druvor en tid. "Go west!" viskade Steinbeck i örat och påminde mig om att jag hade en stående inbjudan från ett par kommuner i Västra Götaland.

De hade följt mitt arbete i Söderköping och jag bjöds snabbt in i värmen igen. Glömde snart hemstadens förlorade nycklar. Tio år senare, skulle jag röra mig hemåt och fick då faktiskt nya nycklar. Inte till hemstaden, utan till hela Sagoriket Östergötland. Av hövdingen själv. På ett riktigt sagoslott.

Så här började den långa färden. Jag hade avslutat en bok om min sagogestalt Professor Gullström, sprungen ur barndomen i St Anna. Den handlar om en resa till "Godhetens hav", med en flotte. År 2002 lämnade jag Söderköping. Livet började genast alltmer likna färden med sagans flotte. Det blev kreativt arbete i väst. Kommuner och företag hängde på. Vi bildade nätverk och tillvaron blev alltmer en seglats på "Godhetens hav". Efter några år med storytelling och uppbyggnad av sagoprojekt med mini-Göta kanal kom teamet till Östergötland igen. Vi arrangerade upplevelser på och runt Vadstena slott, med en mängd kända kulturpersonligheter. På invigningen var jag tvungen att gå avsidet en stund. När jag kom ut i slottsparken igen hördes mikrofon-knaster från scenen:

"Jag vill hälsa Professor Gullström välkommen hem till Östergötland, efter de vilda äventyren i väst!" Det var landshövdingen Elisabet Nilsson som läste. Bredvid stod Martin Emtenäs. Två av mina kreativa förebilder. Båda har sen korsat min väg på olika sätt.

Detta satte igång en underlig process. Landshövdingen tog med sig boken om Godhetens hav. Efter kvalitetskontroll överlämnades den till kungaparet vid ett besök på Linköpings slott. Smickrande! Men jag kom på att det handlade om att hon skötte sitt jobb snyggt och såg utvecklingspotentialen i det vi höll på med. Det kunde leda till positiva saker för länet, vilket det också kom att göra. Kort efter kom en förfrågan om jag kunde överlämna en bok till prinsessan Estelle på en invigning. Det fanns en hake. Jag skulle hålla ett tal inför hennes föräldrar. Hu! Började skissa. Slängde. Började om... Lära ut-antill. Kvällen innan kom en idé. Jag skulle läsa innantill och låtsas att professorsgänget hade ändrat i talet. Då var det ju OK att staka sig. Fyra barnskådisar från Vadstena

spelade gänget. Extremt nervös äntrade jag talarstolen, medan gänget visade Estelle grodyngel i Professorners hatt. Vid första stakningen sa jag att någon hade ändrat i texten. Gänget himlade med ögonen och såg oskyldiga ut. Hörde Viktoria skratta bakom mig på rätt ställen och blev lugnad. Estelle blev fascinerad av ynglen och när vi var klara ville hon inte släppa hatten. Tidschemat var tajt och arrangörerna fick locka och pocka. Naturen går alltid hem. Estelle fick också livstids medlemskap i professorsgänget. Jag överlämnade min bok. En tid senare var Estelle i TV på kusinens dop med boken i handen. Pressen började ringa och sa att boken, enligt Estelles mamma, var hennes favoritbok och ställde tusen frågor. Sedan kom det i tysk press. Vilken kraft! Några veckor senare öppnade jag i förbigående en gammal mejladress. Den tyska tidskriften Bunte hade skickat en förfrågan om jag kunde fixa en sagotavla till kronprinsessans födelsedag. Problemet var att det då var den 16 juli. Ack ja! Kollar numer mejl regelbundet. Plötsligt var jag taggad på Facebook. Viktoria hade lagt ut bilden på Estelle med boken på sin privata sida. Snacka om produktplacering. Estelle har nu fem av mina titlar i bokhyllan.

Året därpå blev jag inbjuden till ett stort seminarium om fiske, efter att ha producerat en bok om Professorners radiostyrda spigg Pigge. På plats fanns Estelles morfar, Kungen. En storskärm tändes och där var Pigge i jätteformat. Jag visste inget. "Är du här Roland, så res dig upp", sa arrangören. Omtumlad ställde jag mig upp. Kungen tog emot ett exemplar av boken och bläddrade i den. Han började småskratta åt teckningarna. Samma skratt som hans dotter tidigare. Som sagt, osannolika saker kan hända i livet. Nu blev det positiva rykten som öppnade för att göra läromedel och deltagande i ett pedagogiskt vetenskapsprojekt i Linköping, Play IT. En tjuugoårig cirkel sluter sig. Dessutom har en involverad forskare flaggat för en studie om Naturvärnets metodik, som hon anser var unik och före sin tid. Och se, där sluts en cirkel till. En sak har jag lärt mig under 20 år i exil – allt är möjligt!

Roland Arvidsson

”Det nya som kom in på gymnastiktimmarna var orientering. Till att börja med sprang vi alltid åt fel håll. Alla följdes åt, det kändes tryggast så. Jag minns än magisterns röst när han öppnade ett fönster och skrek: Inte åt det hållet! Det skedde ett antal gånger...”

Gymnastik

Först vill jag bara kommentera mitt senaste bidrag till tidningen. Nu har jag kommit på att jag inte blivit mer tekniskt begåvad. Det jag har blivit är något annat. Modig vill jag kalla det för. Tidigare befarade jag katastrof om jag tryckte på en knapp. Mina barn minns att jag alltid med skräck i rösten ropade: Tänk, om det exploderar!

Så bli modig, du som inte redan är det!

Men nu något helt annat.

Stå på händer, slå kullerbytta, hoppa över en plint, väcker det några känslor hos dig?

Jag råkade höra ett program på radion, som handlade om ämnet gymnastik i skolan, eller som det heter nu, Idrott och hälsa. Enligt presentatören kan det vara ett glädjeämne för vissa, men tvärtom för andra. Då dök det upp ett antal minnen från min egen skoltid och jag tänker dela med mig av dem. Jag tror nämligen att det finns ganska många, som har liknande upplevelser.

Från årskurs ett och två, alltså småskolan kommer jag ihåg två övningar. Förresten hette ämnet på den tiden Gymnastik med lek och idrott. Vi stod bredvid bänken och vispade kaka. Det innebar att man i den vänstra utsträckta handen rörde den högra som var kupad, fram och tillbaka. Vad var det vi tränade? Var det inför framtiden för att vi skulle bli bra på att vispa en sockerkaks-smet? Nu har jag fått veta att det fanns flera ”nyttiga” övningar som Hugga ved, Stöta peppar, Skura golv och Trä på nälen. Men vi gjorde inte dem. Det skulle jag kommit ihåg.

Vår fröken var modern för hon integrerade sexualkunskap och gymnastik. Hon sa till oss att stå på ett ben, precis som en stork gör. När vi stod där och vinglade berättade hon för oss den stora, allvarliga sanningen: Det är inte storsten som kommer med barnen. Jag kommer inte ihåg hur många av oss som blev chockade. Vi slutade att vingla på ett ben, stod med bägge fötterna på golvet och väntade på en fortsättning. Det kom ingen.

När jag frågade några skolkamrater om vad de minns av gymnastiklektionerna de första åren i skolan hade de inga minnen. Det var nog inte så många lektioner i det ämnet. Vi kom överens om att lärarna nog tyckte att vi rörde oss tillräckligt ändå. En del elever gick till fots till skolan, en del cyklade och på rasterna var det full fart på skolgården med jagande, rephoppande och bollkastande.

Ett tävlingsmoment var att springa nerför en liten backe som gick från flaggstängen till dass. Jag skäms när jag nu berättar att jag vann ibland. Jag knuffade de andra med mina armbågar, som inte var vassa, men omfångsrika. Förlåt!

Den tjocka mattan som las ut i klassrummet i en senare årskurs, för att vi skulle slå kullerbyttor på den, vill jag helst glömma.

Det jag berättar om är ju före gymnastiksalarnas tid.

Jo, de fanns kanske i städerna, men inte på landet. Inte i Sankt Anna i alla fall.

I årskurs fem och sex kom ett nytt moment in. Men för det mesta spelade vi fotboll, handboll och så bandy på vintern, förutom att vi badade och simmade på hösten och kastade snöboll senare. Att vi åkte skidor var viktigt. Kommunen hade köpt skidor, ett antal, som den fick låna som inte hade några. Kom man till skolan med sina skidor men hade glömt stavarna letade magistern fram gardinstänger som fick användas till stavar. Alla skulle vara med!

Det nya som kom in på gymnastiktimmarna var

orientering. Till att börja med sprang vi alltid åt fel håll. Alla följdes åt, det kändes tryggast så. Jag minns än magisterns röst när han öppnade ett fönster och skrek: Inte åt det hållet! Det skedde ett antal gånger. Så blev det orienteringstävling och vi tävlade mot andra skolor. Min kamrat Berit och jag sprang tillsammans. Vid varje kontroll skulle man ta en lapp som bevis på att man varit där. När vi flåsande kom tillbaka till utgångspunkten visade det sig att vi saknade en lapp. Men vi hade ju inte hoppat över någon kontroll! Vi hade tappat en lapp. Så måste det nog vara. Det visade sig att vi vunnit tävlingen. Tidningen skrev om det och vi var så stolta. Det enda som kändes retligt var att det stod Bertil istället för Berit. Tänk om folk fick för sig att jag sprang ihop med en pojke! Några dagar efteråt satt några i klassen och pratade om att det var så jobbigt vid ett kärr. Vadå? Vi hade aldrig varit vid ett kärr! Alltså hade vi hoppat över en kontroll. Vi lovade varandra att aldrig avslöja vårt ”fusk”. Vi har diskuterat, Berit och jag, vad som kommer att hända efter det här avslöjandet. Preskriptionstiden när det gäller allvarliga brott har ju tagits bort, men vi tror inte att det här kan räknas som grovt. Dessutom gäller det bara brott begångna efter 1985 och det vi gjorde skedde i slutet av 50-talet.

Och inte fick vi något pris som ska lämnas tillbaka. Trots allt går jag ibland och tänker på att jag en gång i mitt liv vunnit en idrottstävling ...

Att börja realskolan i Söderköping och komma i kontakt med en gymnastiksal var en riktig kulturchock. Men jag hade alltid hört att man ska försöka och göra så gott man kan. Det resulterade både i skador på mig och på lärarna. Jag försökte gå balansgång men ramlade ner på lärarens fötter så han gick och haltade en hel vecka. Jag försökte komma över en plint och lyckades slå av övre delen och hamnade inne i plinten. Min lärare såg på mig med skräckblandad förvåning, men den gången skadade jag bara mig själv. Ett knä svullnade. Jag tror inte att det var så svårt att sätta betyg på mig. Betyget sjönk tre steg från betyget i folkskolan och jag blev nästan underkänd. Trots att jag lyckats med något, som kanske inte så många lyckats med, att slå av övre delen av en plint, med sina knän.

Slutet gott, allting gott. Under senare skolgång lyckades jag höja mitt betyg i Gymnastik med lek och idrott. Förklaringen fick jag på ett studentjubileum 50 år efter studenten. Den enda läraren som fanns med var vår gymnastiklärarinna, 93 år. Jag visste inte om jag skulle våga prata med henne. Jag gjorde det ändå och så förklarade hon att för henne var det viktigaste att eleven försökte. Det gjorde inget om man kröp under bocken eller gick förbi plinten. Det gjorde nog jag och fick därför betyget Ba som i ord står för Icke utan beröm godkänd eller Med nöje godkänd.

Jag tycker det är lämpligt att avsluta med uttrycket ”Försöka duger!”

Marianne Wik

Nu finns 2021 års almanackor på plats
Köp din hos oss i Sveriges äldsta bokhandel!

Varmt välkomna hälsar
Anders och Louise

info@soderkopingsbokhandel.se
eller ring 0121/100 98
Storgatan Söderköping

På Fri Fot

Dipl. Med. Foterapeut & Dipl. Nageltherapeut

CHRISTINA FORSMAN NILSSON

Rådhusorget 3, 614 34 Söderköping
0121-26 00 60 • 070-482 62 15
kicki-forsman@telia.com • www.påfritof.se

Ett av Sveriges STÖRSTA sortiment till ett av
marknadens BÄSTA priser

- Nya luckor eller ett helt nytt kök **Köksdesign**
Norrköping

Välkommen
att boka ett
kostnadsfritt
hembesök
011-33 11 30

Öppettider tisdag och fredag 14-18, lördag 10-14

Tel 011-331130 Mobil: 072-350 32 25

fredrik@koksdesign-norrkoping.se www.koksdesign-norrkoping.se

FÖRSÄLJNING MONTERING RENOVERING

SPISCENTER

BASTU OCH BRASKAMINER

011-14 90 40

JÄRNGATAN 21, NORRKÖPING SPISCENTER.COM

Välkommen till din
lokala ekonomibyrå
i Söderköping

Vi finns på plats för att hjälpa
dig och ditt företag

Adress Skönbergagatan 1, Söderköping
Telefon 0121-120 90
Hemsida soderkopingsrevisionsbyra.se

**Söderkopings
Revisionsbyrå**
- en del av Thore Revision

Tack för att
du stöttar
våra företag
och väljer
att handla
lokalt!

Från Söderköping till Singapore - *landvägen*

Paradisön.

Foto: Kerstin Svedberg

Bangkok.

Reseminnen - Del 3

Vi har nu varit på resa i drygt fyra veckor och lagt ca. 1400 mil bakom oss när vi på morgonen rullar in på Hualompong station i Bangkok. Staden bjuder på ett myllrande folkliv med turister från jordens alla hörn. Och hur man än försöker smita undan står man där alltid med nå'n onödig pryl från denna shoppingens mecka. Utbudet av varor är enormt, allt från gucciväskor och rolexklockor, till betyg från Oxford university och t.ex. svenska parkeringstillstånd för handikappfordon(!), det mesta förfalskat förstås. Handeln bedrivs alltifrån stora shoppingkomplex till den berömda turistgatan, Kao San road. Och i alla lägen är det pruta som gäller. Fast som turist får man ändå räkna med att betala ett lite högre pris.

Men så har vi trafiken, denna mördande trafik som proppar igen Bangkoks gator varthän man än skall ta sig. Detta trots att det byggs highways kors och tvärs över hela stan. Alltså - över stan. Som tur är har man dock numera fått till både tunnelbana och skytrain vilket ändå gör det ganska lätt att ta sig fram genom stan, kollektivt. Bangkok är en varm stad med fuktigt klimat, men räddningen är den fantastiska floden Chao Praya river, skön att dra sig undan till för att få lite svalka. Här kan man för några kronor obegränsat åka med båtar som trafikerar floden med hållplatser längs vägen.

Oavsett vad som sägs om trafik och värme - Bangkok

Koh Bulon.

är en härlig och häftig stad med fullt av aktiviteter för alla smakriktningar, tempel och Kungliga palats ej att förglömma. Och för att vara en storstad är den trygg och säker att vistas i, även om man i folksamlingar bör ha lite koll på sin plånbok. Själv tar jag tunnelbanan till BIDC (Bangkok International Dental Center) och min tandläkare sedan många år, dr Phisak. Kliniken har hög standard och servicen är fantastisk. Trots att jag som brukligt anländer oanmäld finns det alltid ledig tid. Och priset för behandling får anses acceptabelt, räkna med en fjärdedel av kostnaden i Sverige.

Och så var vi bara två. För Rolf hade tröttnat på det utdragna resandet - eller möjligtvis sällskapet. Han ville nu "hem" till sin vinterbostad i Goa. Vi tar farväl av varandra innan Kerstin och jag fortsätter med tåg söderut de 60 milen ner till till staden Trang - inte långt ifrån den för svenskar mer kända ön Phuket. Vi har nämligen fått nys om en övärld här nere, på Thailands västkust, i Andamansjön (indiska oceanen). Detta är så långt söderut i Thailand man kan komma, gränsande till Malaysia. För de stora turistströmmarna är denna arkipelag relativt utforskad men när den väl blir känd händer det fort. Med kapital från Bangkok kan bungalows plötsligt poppa upp som svampar ur sanden.

Med minibuss tar vi oss från Trang ner till fiskebyn PakBara varifrån små öppna träbåtar trafikerar öarna runt om. Tillsammans med ett par från Australien har vi

Olyckan.

siktet inställt på den lilla ön koh Bulon. Mindre båtar i Thailand har inga utombordare i vanlig bemärkelse. Där en liten motor normalt sitter har man istället en vrålande bilmotor på kanske 100 hk. Det går undan värre, men som tur är tar fartvinden undan det värsta oljudet. På långt håll ser vi så småningom ön med sina kritvita stränder.

Det finns ingen kaj eller brygga att lägga till vid. Med relativt tunga ryggsäckar får vi istället vada de sista metrarna in till land. För det skapliga priset av 200 kr natten får vi tag i en enkel bungalow alldeles vid strandkanten. Det är en fantastisk ö, själva sinnebilderna av en paradiso! Kritvita, bågformade stränder omsluter ett turkosblått, helt kristallklart vatten. När vi sedan ser oss runt finner vi att det, lite utspridda på ön, endast finns ett tiotal turister. Här som på flera öar runt om i Sydostasien lever också en ursprungsbefolkning, Urak Lawoi (thailändska) eller Orang Lau (malaysiska), även benämnda Sea Gypsies. De levde förr på små seglande träbåtar och tog vad havet gav, fiske, samlingar från boten samt kustnära handel. Flera grupper var dessutom kända för sin dykförmåga, att kunna hålla andan långa tider under vatten, upp till tio minuter. Idag bor dock de flesta på land och försörjer sig på fiske och viss odling; kokos, papaya och mangos.

Men så händer det... utifrån havet skriker Kerstin plötsligt till! Haltande och storgråtande släpar hon sig upp

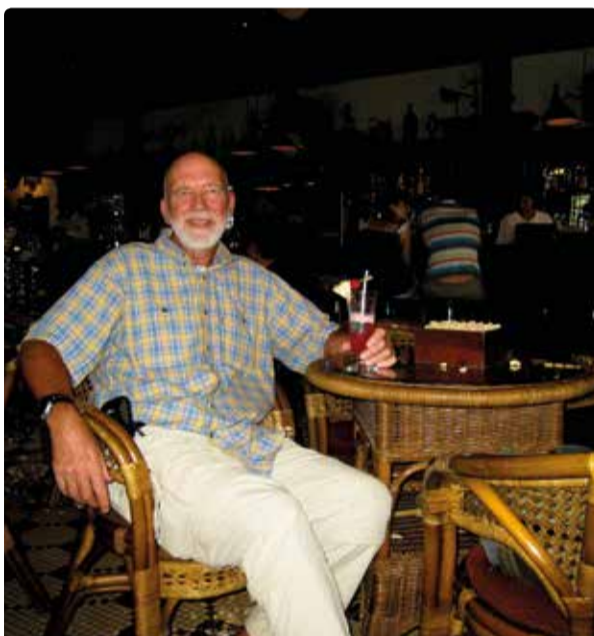
Teplantage, Cameron Highland.

Stingrockor.

på land medan blodet forsar från hennes ena fot. Vad har hänt? Trampat på en glasbit - här i paradiset? Jag får upp henne till hyddan, förbinder såret och springer ner till vår lilla restaurang, där jag berättar vad som hänt. Svaret kommer direkt - "it's a stingray". Stoppa foten i kokhett vatten, lyder rådet. Kerstin trycker förtvivlad ner foten i det heta vattnet, medan jag ger mig ut för att leta rätt på en läkare, en tysk turist jag fått tips om. Han blir förskräckt när han ser det varma vatten. Nej, - "lägg is på foten" säger han. Och jag ner igen till restaurangen och hämtar is. Läkaren undersöker att rockan inte lämnat någon tagg efter sig i såret. Vi ringer sedan vår dotter i Stockholm som tar kontakt med Giftinformationcentralen. Därifrån får vi besked om att foten direkt efter skadan skulle ha stoppats i hett vatten. Stingrockor har ett kraftfullt, dödligt gift och på något sätt neutraliseras giftet i det heta vattnet. Självklart var det lokalbefolkningen som visste vilken som var bästa motgiftet mot hugg från en stingrocka. Senare såg vi hur fiskarna, för att skrämja bort rockorna, kastade stenar framför sig när de vadade ut till sina båtar.

Näväl, vi blev i alla fall kvar i över en vecka på denna paradisiska plats - även om stingrockan förtog lite av idyllen. Fast underbart är kort och till slut måste vi dock resa vidare. Via båt till fastlandet tar vi oss över gränsen till Malaysia. Precis som i Thailand är det fritt att resa in i landet utan visum. Via en broförbindelse tar vi oss över till den fina ön Penang. Medan Kerstin vilar ut på ett

Målet - en Singapore Sling.

lite bättre hotell tar jag mig runt den stora ön med lokalbussar. När jag kommer till nya platser är detta min absoluta favoritsysselsättning och även den bästa och billigaste formen av sightseeing.

För att få lite svalka, innan vi tar oss an den sista biten till Singapore, reser vi upp till Cameron Highland, bergen i Malaysia där hettan inte är så tryckande. Cameron Highland blev vida känt sedan den amerikanske affärsmannen, Jim Thomson, under en vandring 1967, försvann i bergens djungelområde. Trots ett intensivt sökande återfanns han aldrig. Även jag ger mig ut på en djungelvandring, men kommer aldrig riktigt loss. Går i cirklar hela tiden och hamnar till slut i en lekpark... Dessutom regnar det ihållande. Höjdpunkten blir istället en lokal turisttur med besök på en rosenträdgård, en fjärrilsfarm, en honungsfarm, och en farm med småkryp där jag dristar mig till att hålla en skorpion i handen. Områdena uppe i bergen är annars mycket vackra, särskilt de utbredda teodlingarna med sina karakteristiska mönster. Men Kerstin har fått ont i foten igen från olyckan på koh Bulon, och nu har det också börjat värka i ljumsken, så vi tar oss ner till huvudstaden i Malaysia, Kuala Lumpur. Här orkar hon inte längre. Hon vill hem till svensk sjukvård och hoppar av resan, med bara 30 mil kvar till målet.

Och så var vi bara en. Jag tar tåg ner till gränsstaden Johor Bahru för övernattnig. Morgonen därpå vandrar jag

Resväg, Söderköping - Singapore.

så över gränsen till Singapore, men går fel och hamnar i "no mans land" förbi gränsbevakningen. Gränspoliserna får dock syn på mig och jag blir inkallad att förklara mig. Men inga problem och jag tar bussen in till "down town". Jag söker där upp det slutliga målet, det berömda Raffles hotell. Då tiden begav sig kunde man ofta se Ernst Hemingway hänga här, i hotellets Long Bar. Tvärtemot vad Hemingway skulle druckit beställer jag in en "Singapore Sling", drinken som jag hela tiden tänkt skulle bli ett slags slutgiltigt bevis för en lyckad resa.

Med lite avstickare har jag nu, mestadels med sällskap, under åtta veckor genomkorsat nio länder, och sammanlagt rest ca 1600 mil - den längsta sträcka som går att resa landvägen från Sverige. Sen kan man förstås ställa den fullt berättigade frågan, varför?

Vi låter därför Karin Boye få sista ordet:

"Nog finns det mål och mening med vår färd - men det är vägen, som är mödan värd".

Boy Svedberg
Text och Foto

Kollage: Förf.

Tama vilddjur

Sam mötte mig på flygplatsen i Nairobi. Han stod ute i ankomsthallen och viftade med en skylt i handen där det stod *Rain* med stora bokstäver. Han hade bara hört mig uttala mitt namn så jag förstod stavningen. Vi hade träffats på ett seminarium i Stockholm och när Sam hörde att jag var på väg till Madagaskar och skulle mellanlanda i Kenya bjöd han mig att besöka honom. Sam var författare men som de flesta i det yrket kunde han inte försörja sig på enbart skrivande utan jobbade också som skolboksförsäljare. Nu skulle han snart ut på en veckolång resa till olika skolor i norra Kenya och hade bjudit mig att följa med honom.

Sam bodde en dryg mil utanför Nairobi i ett område helt utan gatubelysning. Vi körde genom ett vildvuxet område där man måste känna vägen för att hitta. I billykornas sken kunde vi då och då skymta människor som hoppade undan ljuskäglan och försvinna in i mörkret när vi passerade.

Vi stannade framför en hög port av korrugerad plåt och efter några tut på signalhornet hördes hysteriska hundskall inifrån. Porten öppnades efter en stund av en liten pojke som stängde den bakom oss när vi kört in.

I ljuset från en ensam glödlampa på en husvägg syntes en flock gläfsande hundar hoppa runt bilen.

När jag skulle öppna bildörren grep Sam mig i armen.

- Gå inte ut! Hundarna kommer att döda dig. De har aldrig känt din lukt förut.

Han klev ur bilen och ställde sig vid min dörr.

- Kom ut långsamt, sa han.

Samtidigt som jag steg ur bilen och ställde mig bakom honom kom den ena hunden efter den andra fram och nosade på mig.

- Nu vet de att du tillhör familjen, men vänta några dagar med att gå ut på gården ensam på kvällen. Det tar några dagar innan de har vant sig helt vid dig.

- Honom ska du passa dig för, sa Sam och pekade på en storvuxen hund med kraftiga käkar. Den var enögd och hade ett stort ärr över skallen.

- Jag kallar honom Kadaffi. Det är min bästa vakt-hund.

Sams fru hade lagat en köttstuvning med jams. Vi satt utanför kokhuset och åt. På behörigt avstånd ifrån bordet stod sex dräglade hundar och väntade.

Kadaffi glodde stint på mig hela tiden med sitt enda öga. Jag var inte säker på om det var köttbitarna jag stoppade in i munnen eller om det var min oskyddade strupe han fantiserade om.

När vi hade avslutat kvällsmålet samlades matresterna ihop tillsammans med ben och köttrester från kokhuset. Allt slängdes i en hög på marken. Omedelbart kastade sig hundarna över matresterna, ylade av smärta när de blev bitna, morrade och skällde hysteriskt för att försvara det byte de kommit över men den som slet åt sig den största köttslamsan var Kadaffi. Flockens ledare och tyrann.

På morgonen när jag kom ut på gården hördes slammer inifrån kokhuset och några kvinnor som pratade. Vid ett bord utanför stod Wambui, Sams trettonåriga dotter och hackade grönsaker med en machete.

- Du får snart frukost, sa hon och log lite generat åt mig och fortsatte med sitt arbete.

Jag såg mig vaksamt omkring efter hundarna med tanke på Sams varning om att de behövde lite tid för att

vänja sig vid mig.

- Var är hundarna? frågade jag.

Hon pekade på ett litet plåtskjul med en stängd dörr i ena änden av den inhägnade gården.

- De är inlåsta på dagen.

Under dörren fanns en decimeterhög springa. Där syntes sex nosar tätt intill varandra som flämtade i hettan.

I skymningen släpptes hundarna ut. De sprang runt gården redo att hugga käkarna i allt som inte hade en doft de kände igen. Darrande av upphetsning samlades de en stund senare vid matbordet där vi satt och åt.

De var alla blandrashundar men var ändå ganska lika, smala långbenta och alla korthåriga även om de skiftade lite i teckningen, men de flesta var ljusbruna med antingen vita eller svarta fläckar. Långhåriga hundar klarar sig inte så bra i ett hett klimat. Sams vakt-hundar var väldigt lika de friströvande gatuhundar jag mött i andra delar av den tropiska världen. De hade genom åren blivit en slags urhundar, en del vackra som egyptiska faraohundar. Men alla smarta och diskreta och som hade lärt sig två viktiga saker: håll dig väl med människor och - passa dig för motorfordon. De gatuhundar jag träffat var alla exempel på Darwins evolutionsteori: *Survival of the fittest*. De bäst anpassade överlever.

Jag minns en tidig morgon i den lilla hamnstaden Sines i Portugal. Jag hade gått iland tidigt för att köpa färskt bröd. Bredvid bageriet stod en skåpbil där en man i en blodfläckad vit rock bar in kött till slaktaren som var granne. På andra sidan gatan satt fyra hundar på rad, blickstillta som dresserade cirkushundar och dräglade medan de noggrant iakttog vad som hände med kötttransporten. Det var en imponerande uppvisning i själv-

”Kadaffi glodde stint på mig hela tiden med sitt enda öga. Jag var inte säker på om det var köttbitarna jag stoppade in i munnen eller om det var min oskyddade strupe han fantiserade om...”

disciplin som avslutades med att mannen i skåpbilen, innan han stängde baddörren, slängde åt hundarna några köttstycken. Först då kastade de sig över gatan och ett vilt slagsmål bröt ut medan skåpbilen körde iväg.

Kadaffi skilde sig från Sams andra vakthundar med sin kraftiga kropp och sitt ärrade huvud. När vi åt satte han sig en bit framför flocken, obehagligt nära och glodde på mig. Hans uppenbara intresse för mig gjorde mig lite orolig. Jag inbillade mig att han inte riktigt tyckte att jag tillhörde flocken ännu.

På min tallrik fanns ett segt stycke kött som jag omöjligt kunde tugga i mig. Med en diskret hostning fick jag det i handen och knäppte obemärkt iväg det åt Kadaffi som omedelbart slukade det.

Jag tyckte att han såg lite vänligare på mig. Dagen efter inbillade jag mig att han viftade lite på svansen när han såg mig efter att ha blivit utsläppt ur sin heta plåtbur. Man kan komma långt här i livet med små bestickningar.

Jag var sex år när jag fick min första hund, en släthårig kortbent tax med svart päls och en vit slips under hakan. Mamma kallade honom för Rix efter en av hennes bröder som hade drunknat till sjöss.

Rix var hela mitt liv under ett halvår innan han dog i något som hette valpsjukan.

Två år senare flyttade vi till ett hus i utkanten av Dalarö där det stod en tax kedjad till en löplina utanför på gården. Det var en syster till Rix och hette Pia. Minnena av Rix fyllde mig med saknad och jag frågade ägaren om jag fick gå en promenad med henne.

- Du kan få henne om du vill. Jag har aldrig tid med henne, hon står jämt bunden här vid löplinan.

Jag tittade bedjande på mamma som nickade och log.

Åh, jag hade fått en egen hund igen!

Jag släppte omedelbart loss Pia från sin löplina och från den stunden vek hon aldrig från min sida. Hon var med i våra vilda lekar och var både cowboy och indian. Även när jag hoppade i sjön och badade följde hon med och simmade vid sidan av mig. Hon blev väldigt orolig när jag dök och försvann under vattnet men glädjen var omisskännelig när jag frustande dök upp framför henne.

Ett problem uppstod när sommarlovet var slut och jag började skolan igen. Det var omöjligt att ha Pia hemma. Så fort hon släpptes ut spårade hon mig till skolan och satt utanför och väntade när jag kom ut på rast. När hösten kom med regn och kalla vindar, tyckte min lärarinna, fröken Sandkvist, att Pia kunde få vänta i korridoren. Hon tog med sig en korg och en filt där Pia fick tillbringa lektionerna. Både hon och jag såg fram emot rasterna.

Som vuxen kom jag att läsa om den ryske fysiologen Ivan Pavlov och hans experiment med hundar. Han lät en klocka ringa innan han gav sina hundar mat och mät-

te deras salivavsöndring. Efter ett tag ringde han bara i klockan utan att ge dem mat- men salivavsöndringen var den samma. Hundarna hade fått en betingad reflex.

Jag tror att jag blev taxen Pias betingade reflex. Hon hade stått bunden i hela sitt liv vid en löplina tills en dag en ung pojke släppte henne lös. Jag vill tro att min doft och min röst blev hennes betingade reflex för frihet.

För mer än 15.000 år sedan vandrade en vargflock omkring i ett bergigt landskap i sydöstra Eurasien.

Ledaren för flocken stannade till och vädrade i luften när han kände doften av rök och människor. Han anade fara och ledde flocken därifrån.

Men ett par vargvalpar stannade kvar och drog sig nyfiket närmare. Det som skilde de här två valparna från resten av flocken var att de hade en kromosom mer än sina artfränder vilket gjorde dem orädda och sociala.

Människorna hade haft tur i dagens jakt och fällt ett stort hjortdjur. De hade mat i överflöd som de nu stekte i en eld. Med förvåning såg de på vargvalparna som närmade sig och några grep instinktivt efter sina vapen. Det här var två rovdjur som betraktades som farliga. Den naturliga reaktionen var att jaga bort dem.

När de två valparna satte sig ner och viftade på svansen var det en helt ny företeelse för människorna. Något de aldrig hade sett tidigare och en liten pojke slängde skrottande åt dem ett köttben.

De två vargvalparna stannade kvar i närheten av människorna och åt av det avfall och träck de lämnade.

Genom årtusendena anpassade sig deras avkommor allt mer till människorna och lärde sig förstå deras gester och mimik, samtidigt som de gav skall när något närmade sig. Människor och djur hade en ömsesidig nytta av varandra. Vargarna förändrades och deras talanger utvecklades allt mer och mer tills de lärde sig tolka människornas olika dofter och förstå deras känslor.

Alla vi som har levt med hundar i vår närhet har upplevt att när vi har varit ledsna eller bekymrade blivit tröstade av en våt tunga eller ett lurvigt huvud i våra knän. Hundarna ger oss alltid sin totalt kravlösa kärlek.

Copyright REIN WESTERBUSCH NORBERG

Rein
Westerbusch
Norberg

Hans
Fredriksson

Foto: www.pixabay.com

Höstlöv

*En strimma av sol ännu när ner
Det skymmer i snären mer och mer
Och skuggorna allt längre när
På den stig där man sakta går*

*Det är höst till ro naturen sig reder
Och med konstverk för ögat bereder
Den färgprakt som höstlöven ger
En vacker syn som mot oss ler*

*Ett blad som singlar mot jorden
Prakt svår beskrivas med orden
Det skimrar i guld, gult och rött
En växtedel som redan har dött*

*Du lilla blad hur fick du den färgen
Som rör vårt sinne långt in i märgen
Vem blandade till höstens kulör
Som nu alla fallande bladen strör*

*Men hur vi än blandar på vår palett
Vi lyckas ej blanda färgerna rätt
Ingen har lyckats fånga den prakten
Som har formats av skaparmakten*

*Njut av naturens prakt så länge du kan
Jag hoppas du njuta all skönheten hann
Den är gratis ge den en plats i din själ
Passa på innan lövverket helt tar farväl*

Abanob är säljchef på OKQ8

Blott 23 år gammal tog Abanob Some steget och blev Franchisetagare på OKQ8 i Söderköping.

- Jag jobbade som konstruktör på en ingenjörbyrå i Stockholm som jag vantrivdes på. Att sitta mellan fyra väggar dag in dag ut tog kål på mig. En dag såg jag att bensinstationen var till salu här i Söderköping och beslutade mig för att köpa den. Nu har jag ägt den i fem år.

Vad är det bästa med att driva bensinstation?

- Tveklöst kontakten med kunderna. Vi har många stamkunder som återkommer dagligen.

Det är en speciell bransch i och med att vi erbjuder drivmedel och det gäller att stå på tå hela tiden. Ibland får vi hjälpa kunder som tankat med fel drivmedel och ibland får vi hjälpa kunder att byta däck när olyckan varit framme.

Mitt mål är att göra det bästa av varje dag och att hela tiden utveckla vårt koncept. Det kan exempelvis handla om att exponera om varorna, beställa hem nyheter m.m.

Berätta lite om vad ni erbjuder här?

- Drivmedel i form av bensin, diesel och etanol. Vi erbjuder ett brett sortiment av biltillbehör, något som allt färre bensinstationer tillhandahåller idag. Jag tycker det är en viktig del av sortimentet för att det ska upplevas som en riktig bensinstation.

Annars är det ett utbud med livsmedel, kaffe, korb och kiosk.

Vi har nyligen blivit paketombud för DHL, UPS och Bring.

Utöver vårt unika sortiment av biltillbehör så hyr vi ut släp, bland annat ett bilsläp och tanken är att även få hem ett båtsläp framöver.

Något mer spännande som är på gång?

- Vi undersöker just nu möjligheten för 2-3 laddstolpar för elbilar.

En annan nyhet är att vi inom kort kommer att erbjuda Starbucks goda utbud av kaffe här i butiken, avslutar Abanob.

Daniel Serander
Text och Foto

”- Jag jobbade som konstruktör på en ingenjörbyrå i Stockholm som jag vantrivdes på. Att sitta mellan fyra väggar dag in dag ut tog kål på mig. En dag såg jag att bensinstationen var till salu här i Söderköping och beslutade mig för att köpa den. Nu har jag ägt den i fem år.”

Abanob Some visar upp butiken.

Entrén till macken.

BOKA TID FÖR DÄCKSKIFTE REDAN IDAG!

TIDSBOKNING:
www.dackteam.se
eller ring oss på
tel. 0121-401 04

Plåtgatan 4
614 31 Söderköping
Tel. 0121-401 04
Mail: david@anderssonsdack.se

BRIDGESTONE

DÄCKTEAM
vet vilka däck du behöver

BOKA PLATS
I VÅRT
DÄCKHOTELL

Nu har hösten kommit
till Söderköping...

BOKA TID FÖR
DÄCKSKIFTE
PÅ TELEFON:
0121-721 730

Däckia

Johans Däckservice AB 0121-721 730 www.dackia.se

SPECIAL
Wheels

SPEED with SPIRIT and CARE

Välkommen till Däckia!

Vi fortsätter under hösten med kontrollerade rutiner för er och vår säkerhet.

Plocka fram låsbult/nyckel samt eventuella andra bultar till din andra uppsättning däck

Kör gärna in bilen själv till anvisad plats och vänta kvar i bilen. Du kan betala med Swish

Vi går inte in i ditt fordon eller placerar material och information där

Håll avstånd och undvik att gå in i kundmottagningen om det är trångt, vänta gärna ute

Tack för förståelsen och visad hänsyn.

YOKOHAMA

www.yokohama.se

Elfarenhet*
som tar dig längre

CEED SW plug-in hybrid
Generös familjekombi

PRIVATLEASING FR. 3 495 KR/MÅN*
INKL. SERVICEAVTAL
Ord. pris 3 995 kr/mån

XCEED plug-in hybrid
Sportig crossover

PRIVATLEASING FR. 3 295 KR/MÅN*
INKL. SERVICEAVTAL
Ord. pris 4 395 kr/mån

NIRO plug-in hybrid
Rymlig crossover

PRIVATLEASING FR. 2 995 KR/MÅN*
INKL. SERVICEAVTAL
Ord. pris 4 095 kr/mån

The Power to Surprise

*Kia kan det här med elektrifierade bilar och är sedan 2018 marknadsledare på laddbara bilar. Det kallar Kia elfarenhet. Och den finns nu samlad i laddhybriderna Kia Niro, Ceed Sportswagon och Xceed. Populära laddhybrider som tar dig långt på el. Privatleasa nu från 2 995 kr/mån.

TB BIL
I NORRKÖPING

Koppargatan 29, Norrköping
Tel: 011-31 17 70. www.tbbil.se
Öppet: Mån-fre 9-18, lör 10-15, sön 12-15

Erbjudandena gäller ordertecknade bilar t.o.m. 31/12 2020 eller så långt lagret räcker. Bränsleförbrukning blandad körning Ceed SW Plug-In Hybrid—Xceed Plug-In Hybrid 1,3–1,7 l/100 km, CO₂-utsläpp 29–38 g/km enligt körcykeln WLTP. Försäljningsstatistik: Vroom jan 2018 – aug 2020. *Privatleasing: 36 mån, månadskostnader inkl. moms exkl. uppläggnings- och avavgift. Rörig ränta. Max körsträcka 4500 mil, övermil debiteras. Sedvanlig kreditprövning sker. Slitagedelar, övriga reservdelar och ev. tillval från kund ingår inte i priset. Fordonsskatt betalas av kunden. Lokala prisavvikelser kan förekomma. Bilarna på bilden kan vara extrautrustade. Med reservation för eventuella tryckfel.

Är du intresserad av hybrid- eller elbil?

Bilförsäljarna Andreas Pettersson och Sofia Arvidsson.

För att få veta mer om elbilar besökte jag TB Bil i Norrköping vid Ingelsta och träffade bilförsäljarna Sofia Arvidsson (företag) och Andreas Pettersson (privat). Andreas glada ansikte känner jag igen som tidigare bilförsäljare på Beckers bil Söderköping. Andreas är också bosatt i Söderköping. Vi sätter oss ner i den stora bilhallen som inte är så full av bilar som den brukar vara. Försäljningen av begagnade bilar har gått bra under det gångna halvåret.

Intresserad av elbil som jag är, så har jag förberett mig med många frågor.

Hur stor är elbils-, respektive hybridmarknaden? Och hur utvecklas den?

- När det kommer till försäljning av nya bilar så är övervägande del elektrifierad.

I detta fall handlar det inte bara om rena elbilar, utan den övervägande delen av försäljningen är hybrider och laddhybrider. Många vill ta steget över till en elektrifierad bil och väljer då en hybrid eller laddhybrid, säger Sofia.

Vilka andra hybridbilar finns det utöver laddhybrider?

- Det finns fyra klasser hos oss. Programmet startar på "mild hybrid" med liten elmotor och litet batteri som hjälper till vid start och stopp samt acceleration. Därefter kommer "hybriden" som har en lite större elmotor och större batteri och som kan gå 1-2 km på el, och där du fortfarande har hjälp vid start/stopp samt acceleration. Sen kommer vi till "laddhybrider" som du laddar via ett eluttag eller laddbox och bilen går ca. 5-6 mil på el innan bensindriften tar vid. Till sist "rena elbilar", som går på enbart el.

Hur mycket kostar en elbil och hur ser prisutvecklingen ut? Vilken är den stora elbilen för KIA?

- Om vi tittar på försäljningen av de rena elbilarna så är det KIA e-Niro som är storsäljaren hos oss. Vi har två olika modeller av rena elbilar - Kia e-Niro och Kia e-Soul. Storleksmässigt så ligger de nära varandra, båda är crossover bilar - minisuvvar för fem personer. Båda är högre än en traditionell personbil, vilket gör det lättare att stiga i och ur.

Många uppskattar funktionaliteten med en crossover, du sitter högre vilket gör att du får en bättre sikt och det är även lättare att lasta bilen. Den är inte stor som en SUV utan en smidig bil som du kan parkera på mindre ytor. Bilen är inte bara populär hos äldre personer utan köpgruppen är bred, från barnfamiljer till ungdomar.

Hur mycket mer kostar en hybridbil jämfört med en traditionell?

- Våra hybridbilar ligger i ungefär samma prisklass som våra fossildrivna bilar utan hybridteknik. När vi kommer till laddhybrid och elbil så går vi upp i inköpspris, men ner i ägandekostnad. Att äga en laddhybrid eller elbil innebär att du betalar lägre fordonsskatt, har billigare drivmedelskostnad samt får klimatbonus av staten*.

(*Vid köp av ny bil. Klimatbonusen är baserad på bilens koldioxidutsläpp och betalas ut när du ägt bilen i sex månader).

Får alla hybridbilar klimatbonus?

- Nej, om bonus utgår eller inte handlar om hur mycket koldioxid bilen släpper ut. För KIA så har inte hybridbilar subvention, men våra laddhybrider och elbilar har det.

Hur långt kommer jag med en elbil?

- Våra bilar går vid blandad körning ungefär 45 mil, beroende på vilken batteristorlek som bilen är utrustad med. Vi lanserar nu en bil som går runt 25-30 mil med ett litet mindre batteripaket, vilket gör att bilen är billigare i inköp. På marknaden i stort så finns det bilar som går från 15 mil och uppåt, beroende på batterityp och storlek på batteri. Det finns inget snitt på hur långt elbilar går. Nu börjar många tillverkare hamna kring 40-50 mil, vilket tidigare har varit bland de längsta sträckorna på marknaden.

Händer det något rent tekniskt på marknaden, så det som idag är 40-50 mil i framtiden är 70-80 mil?

- Vi ser att räckvidden blir längre och längre, men det stora som sker är att batteriutvecklingen gör att man kan ladda betydligt snabbare än idag.

Hur är livslängden på batteripaketet måste jag köpa ett nytt efter fem år?

- Kia har nybilgaranti på sju år, även på våra el- och hybridbatterier. När det har gått sju år eller 15 000 mil så garanterar Kia att du ska ha minst 65 % effekt kvar i batteriet. Skulle så inte vara fallet så repareras eller byts batteriet ut.

Som förare, vad märker jag för skillnad när jag sätter mig i en elbil?

- Den största skillnaden är att det är ett helt annat vridmoment jämfört med en fossildriven bil. Det blir väldigt tydligt vid ex. en omkörning, bilen svarar direkt

på gasen. Sen är det ljudnivån som skiljer förstås, elbilen är tyst.

Vem köper nya elbilar idag?

- Det är en blandad kundkrets som köper elbilar, men majoriteten av våra företagskunder väljer en elektrifierad bil. Det ger den anställde sänkta förmånsvärden och blir ett billigare biläggande för företaget. På privatmarknaden så efterfrågas mycket laddhybrider, där du kan åka på både el och bensin.

- Jag ser på mig själv som sitter och åker mellan Söderköping och Norrköping var dag på el. Det är kanon och syns i plånboken. När jag tidigare tankade tre gånger i månaden så tankar jag nu max en gång, säger Andreas.

Vad kostar det att tanka upp en bil på el?

- Att ladda hemma kostar ungefär 2,00 till 2,50 kr per mil.

Hur ser andrahandsvärdet ut på elbilar? Kommer det ut några bilar på begagnatmarknaden?

Ja, det gör det och för KIA som har sju års nybilgaranti så har många av våra kunder nybilgaranti kvar när de byter in sin bil, vilket medför ett bra andrahandsvärde.

Tjänstebilar leasas ofta på 36 månader och det innebär att det fortfarande finns fyra års nybilgaranti kvar på bilen när den byts in, vilket ger företagaren ett bra inbytespris för bilen.

Vad kostar en batterisats?

- Det är svårt att säga och skiljer sig beroende på batteristorlek. Något vi vet är att ju fler batterier det produceras i framtiden, desto billigare blir de. Vi kan inte säga vad de kostar idag, för om en månad så är det ett annat pris.

Ska jag köpa en elbil idag, eller ska jag vänta på att tekniken utvecklas?

- Nej, den tveksamheten finns inte på marknaden, vi har levererat elbilar under många år. Våra tidiga modeller går ungefär 15 mil och det är fortfarande stor efterfrågan på dessa, fast vi nu har bilar som går 45 mil. Klarar man vardagspendling på 15 mil så blir det jättebra för den kunden.

Hur ser framtiden ut, vari ligger teknikutvecklingen?

- Teknikutvecklingen ligger framförallt i batteriutvecklingen. KIA kommer att släppa en helt ny elbil under

”- Den största skillnaden är att det är ett helt annat vridmoment jämfört med en fossildriven bil. Det blir väldigt tydligt vid ex. en omkörning, bilen svarar direkt på gasen. Sen är det ljudnivån som skiljer förstås, elbilen är tyst.”

Åke testar en elbil för första gången.

2021 som är byggd på en ny elbilsplattform. Det blir en bil med snabbare laddning och runt 50 mil i räckvidd. Utvecklingen går framåt hela tiden. Inga stora tekniksprång, utan små steg för steg.

Vad är ert bästa råd till en hybrid- eller elbilskund?

- Kom till oss och prova. Testa bilarna. Upplev känslan att köra en elbil. Fråga oss, vi kan tekniken och marknaden.

Hur ser leveranstiden ut på nya bilar?

- Den ser bra ut. Vi har många bilar hemma, även rena elbilar på lager. Sen kan det ju vara så att man efterfrågar speciella färger och egenskaper, då kan det vara ca. 3-4 månaders leveranstid.

Vad kostar en ren elbil?

- Beroende på batterikapacitet, men de som ligger kring 30 mils körsträcka kostar runt 400 000 kr, innan klimatbonusen är avdragen. Och de som går runt 50 mil kostar från 450 000 kr och uppåt. Klimatbonus på en ren elbil är 60 000 kr.

Privatleasing av bilar är tydligen populärt?

- Ja, det är väldigt praktiskt. Du hyr din bil under 36 månader. Det är ett perfekt upplägg om du vill ha en fast månadskostnad där du vet att allt ingår. Det är ett färdigt koncept där bilhyra och service ingår och sedan kan du välja till de tillbehör/tillval du önskar ex. vinterhjul eller försäkring. I synnerhet yngre människor väljer privatleasing. De ska kanske köpa bostad och då vill man inte binda upp sig med billån. Vid privatleasing varierar räntan men är f.n. ca 3,20 %. Och så slipper du kontantinsatsen, som annars är 20 % av bilens pris.

Nu kan jag inte hålla mig längre. Vi går ut på gårdsplanen och jag hoppar in i en KIA e-Niro, min första körning av en elbil. I interiören slås jag av att det är så lite reglage. Jag ser däremot den digitala skärmen och förstår att det nu istället är där många funktioner finns. Annars noterar jag växelhjulet som påminner om en automatväxlad bil med D för drive, N för neutral och R för reverse. Det är också bara två pedaler, broms och gas. Jag lägger in drive utan gas och bilen börjar sakta rulla iväg. Det är en härlig känsla att snabbt accelerera upp, nästan ljudlöst. Åker en vända och så tillbaka till Koppargatan. Vilken fantastisk upplevelse och det var inte alls svårt att köra. Kanske är ett köp av elbil något att tänka på? Dessutom gör man ju en god sak för miljön.

Åke Serander
Text och Foto

Anna-Lena Johansson och Peter Tauberman.

Hur arbetar kommunen med trafiksäkerhet?

Jag träffar planerare och utredare Anna-Lena Johansson vid samhällsbyggnadsförvaltningen och Peter Tauberman, driftchef för gata/park inom serviceförvaltningen, för att ställa några frågor.

Hur ser kommunens organisation ut när det gäller trafiksäkerhetsfrågor? Vilka beslut fattas på tjänstemannanivå?

- Samhällsbyggnadsnämnden har ansvaret för trafiksäkerhetsfrågorna, planeringen både i nya bostadsområden, men också i befintlig trafikmiljö. Det är jag, som i samråd med Peter, fattar beslut på delegation från nämnden, säger Anna-Lena. Det kan gälla lokala trafikföreskrifter som parkeringsförbud eller hastighetsbegränsning. Peter som arbetar med teknik och entreprenad inom serviceförvaltningen, verkställer sedan besluten genom att sätta upp skyltar etc.

Kommer det ofta förslag från kommuninnevånarna angående trafiksäkerhet?

- Ungefär 15-20 gånger per år. Många tycker att vi ska sänka hastigheterna. I sådana frågeställningar börjar vi alltid med att mäta trafiken under en vecka. Hur många fordon som passerar och med hur hög hastighet, typer av fordon etc. Statistiken sammanställs och därefter fattas beslut. Ofta är hastigheterna inte så höga som de uppfattas.

Vad innebär projektet, ”rätt fart i staden”?

- Vi har tagit ett samlat grepp kring hastigheterna i staden och övriga villaområden. I villaområdena utanför tätorten är det nu hastighetsbegränsning 30 km/tim. Det är också 30 km/tim i stadskärnan. Resterande del av Söderköping kommer att ses över och justeras, men på grund av nu gällande investeringsstopp i kommunen, så har projektet tillfälligt stannat av.

Ansvarsområdet för trafiksäkerhet är kommunala, inte enskilda/statliga gator och vägar.

Vem ansvarar för övergångsställena? Jag tänker främst på övergångsstället vid Stinsen där jag tycker att det ges alldeles för kort tid att passera. Och när det blir rött för gångtrafikanter så får man vänta väldigt länge

- Alla trafikljus över E22 är Trafikverkets ansvar.

Ljusnet utmed E22 är väldigt optimerade för att uppnå ett jämt bilflöde genom stan. För något år sedan var det en pensionsorganisation som påtalade frågan, så Trafikverket är informerat.

Finns det några speciella mål för trafiksäkerhetsarbetet?

- Det finns en ”handlingsplan trafik” som gäller t.o.m. 2020, där det finns generella målsättningar som ”nollvision”, att ingen ska dödas eller skadas svårt i trafiken. En annan målsättning är att det ska finnas säkra gång- och cykelvägar med bra underhåll.

Det har under senare år byggts två etapper av säker gång- och cykelväg utmed Östra Rydsvägen och säker väg mellan ”bad-stad”. Det senare innebär säkrare väg vid Margaretagatan via Ramunderskolan mot friluftsbadet.

Kommunen kan varje år söka pengar från länstransportplanen för trafiksäkerhetsbefrämjande åtgärder som regionen svarar för till regionala och kommunala vägar. För att få stöd krävs dock att kommunen satsar 50 % av investeringen. För två år sedan sökte vi bidrag för att smalna av Lötgatan och för busshållplatsen vid friluftsbadet (bakom ICA), men ansökan avsågs p.g.a. otillräckliga regionala medel.

Finns det statistik på hur många olyckor som inträffar i kommunen?

- Ja det finns en statistik som sjukvårdspersonal rapporterar in, även med koder för typ av olyckor. Det finns säkert ett visst mörkertal då inte tillbud rapporteras. Kommunen har annars ingen egen statistik.

En årlig trafiksäkerhetsdag genomförs i september, då alla elever i årskurs 3 får information vid trafikgården, vid Husby Backe. Då medverkar polisen, brandkåren, ambulansen, NTF, skolbussar, egen personal som visar vilken utrustning man ska ha på cykel och om reflexer m.m.

Trafikgården har finansierats genom pengar som betalats i trafikböter. Förskole- och skolklasser bokar gården för att öva trafiksäkerhet.

Avslutningsvis så har Anna-Lena och Peter en önskan till läsarna, att föräldrarna inte skjutsar barnen i bil ända fram till skolorna. Backande och vändande fordon är en trafikfara.

Åke Serander
Text och Foto

Alexander säljer bilfälgar till lyxbilen Tesla

Jag hade hört talas om att det i Söderköping bor en riktig entreprenör som utvecklat smarta fälgar som till och med går på export. Efter lite sökande fann jag Alexander Flormans namn. Jag åkte någon dag senare ut till Alexander som bor och har sin verksamhet i trakterna av Yxeltorpsviken.

Vid samtalet fick jag veta att det inte gäller vilka fälgar som helst, utan specialutvecklade till lyxbilen Tesla. Fälgarna är inte bara smarta och energibesparande utan också vackert designande.

Hur kom du på idén att utveckla Teslas fälg? Har du ett genuint bilintresse?

- Ja, det kan man säga. För några år sedan, 2014, blev jag väldigt fascinerad av elbilar. Egentligen var jag från början inne på BMW:s elbil och var uppe i Stockholm för att provköra den. Den hade då ännu inte kommit till Östergötland. Mest på skoj provkörde jag i samma veva även en Tesla. Min spontana tanke var att en Tesla kostar för mycket, men efter en provkörning var den väldigt svårt att släppa. Efter några veckor hade jag köpt en, och nu är jag inne på min tredje.

Jag köpte bilen på hösten och fick till våren tanken att köpa snygga fälgar till sommardäcken. Efter att ha kört med mina nya fälgar märkte jag dock att förbrukningen gick upp med så mycket som 15 % och började fundera på varför? På tidigare bilar jag har bytt fälgar på har jag inte märkt någon sådan förändring. Det blev som att plötsligen ha 15 % mindre batteri. Jag läste på lite och fick veta att det beror på att elbilar har en högre verkningsgrad i drivlinan. Detta innebär att majoriteten av all energi i batteriet blir till rörelseenergi på hjulen. På andra bilar (icke elbilar) blir det istället huvudsakligen värme.

Det här medför en stor skillnad mot andra bilar. Förbrukningen kan därför påverkas om man kör den på sommar/vinter, i med- eller motvind eller på blött underlag. För en vanlig bil blir skillnaden i förbrukning inte så stor, eftersom den större delen av förbrukningen inte blir rörelseenergi till hjulen. Med en elbil kan du märka skillnad i förbrukning om du åt ena hållet har medvind och sedan åker hem i motvind.

Batterier är dyra, så om du kan få bilen mer effektiv istället för ett större batteri finns det mycket att vinna.

Det gäller att tänka till i designfasen.

Det låter tekniskt att kunna förstå sig på luftströmmar. Vad kommer ditt kunnande ifrån?

- Jag påbörjade en civilingenjörsutbildning på KTH

efter att jag var klar med lumpen. I samma veva blev dock min pappa allvarligt sjuk, och jag åkte hem och började jobba istället. Sen tycker jag också att det var en väldigt svår och teoretisk utbildning. Jag hade dock tidigare gått natur-tekniskt program på Nyströmska. För den tekniska biten har jag dock i utvecklingen av fälgar fått hjälp av en bekants lillebror, Rasmus Eriksson.

Efter att ha märkt att förbrukningen blev ganska mycket sämre av mina fälgar såg jag ett behov för snygga fälgar, men som inte försämrar räckvidden. Jag började leta vad som fanns att köpa men fann inget. Jag tipsade några fälgfälgverkare om att vi som kör elbil kommer efterfråga andra typer av fälgar, som ger mindre luftmotstånd. Det räcker inte att bara tänka på utseendet, luftmotståndet spelar också in. Ingen nappade dock. En tid gick och på ett midsommarfirande, 2016, träffade jag Rasmus som gått på KTH och arbetade på Scania med att utforma luftintag. Han hade alltså jobbat med något snarlikt och jag kom att tänka på fälgarna. Tanken om att starta ett företag tillsammans växte fram och vi började skissa på olika designar. Vi tog fram några olika förslag som vi la upp på internet på olika teslaforum för att få feedback från teslaförare.

Vari ligger funktionaliteten med fälgarna?

- Det är egentligen inte särskilt avancerat. Man behöver en helt platt yta i samma nivå som däckets. I teorin duger det att täcka fälgen med en platt skiva. Men en sådan fälg hade nog inte många köpt, det ser för konstigt ut. Det gäller att få till en design som är så snygg att folk vill lägga pengar på det och byta ut de befintliga fälgarna på bilen. Däri låg utmaningen för att lyckas.

Folk fick alltså komma med åsikter på de här forumen, på den vägen kom Uli, den tredje personen i företaget, in i bilden. Det här var i december 2016. Uli är bilfotograf och designer. Han har bidragit mycket med designbiten och att kunna visualisera och producera reklambilder.

Det låter som att det i det skedet var läge att vara mindre öppen och ta patent?

- Ja, vi tog då fram tre olika förslag på prototyper och bjöd in teslaägare som fick komma och se fälgarna på riktigt. De fick först skriva under sekretessavtal och fick inte ta några bilder. Vi valde till slut ett av förslagen som vi började tillverka. Vi har nu designpatent på formgivningen i hela Europa.

Våren 2019 startade vi försäljningen. Nu har vi två återförsäljare, men säljer mest via näthandel direkt till konsumenter. Det blir mycket kontakt med kunder, både före, under och efter beställning. Det kommer in många

frågor som jag försöker vara snabb med att besvara. Efteråt brukar många skicka bilder på sina bilar.

Vi har nu sålt 800 fälgar. Försäljningen går olika bra för olika marknader. Tyskland är vår största marknad. Förklaringen är nog delvis Uli's medverkan, men vi har också samarbetat med Youtubers (influencers) som marknadsför våra fälgar på Youtube. De som ser de här klippen har en elbil eller går i tankar på att köpa en. Där vill vi synas, och där finns det just många tyskar.

Vad blev resultatet med designen rent tekniskt?

- Våra fälgar sänker luftmotståndet med 9,9 %. Vi betalade en konsult som gjorde simuleringar - vi hade gjort egna men ville också ha in en extern så att vi verkligen gjort rätt, och anlätade en stor firma som gör simuleringar och konsulter. 9,9 % lägre luftmotstånd innebär att man kan komma 5-6 % längre jämfört den ursprungliga fälgen. Jämfört med andra fälgar på marknaden, sådana som jag från början köpte till mina sommardäck, kan det bli så stor skillnad i förbrukningen som 20 %. Där har vi vår USP (red. anmärkning: unika egenskapen som utmärker produkten).

Vad kostar fälgarna?

- Vi har olika modeller för olika bilar. Till de större Teslorna har vi en annan tillverknings teknik där man istället för att gjuta fälgarna fräser ut dem ur aluminium. Det tar längre tid än att gjuta fälgar och priset ligger på 50 000 kr för en uppsättning. För de gjutna ligger priset på runt 20 000 kr.

Hur står sig det priset mot Teslas originalfälgar?

- Om man väljer till en fälg till Teslas bilar kostar det mer än vad våra gör. Vi såg från början till att våra fälgar kostar lite mindre än Teslas, som ett försäljningsargument. På så sätt utmärkte vi oss på alla plan.

Vart tillverkas era fälgar?

- De tillverkas i Italien. När vi hade designen klar försökte vi hitta en fälgfabrik som ville tillverka åt oss. Det var svårt när vi bara ville beställa 200 st. De flesta tillverkar flera tusen. Till slut kunde vi välja mellan två tillverkare, en i Storbritannien och en i Italien. Beslutet skulle tas i samma veva som brexit. Sen tyckte vi att valutarisken med inköp i pund var lite problematiskt. Det är lättare att betala och få betalt i euro.

Om jag beställer idag, när får jag dem?

- Om du bor i Tyskland tar det tre dagar. I Sverige

”- Vi har vunnit tre designpriser. Automotive Brand Contest på IAA i Frankfurt, Red Dot Design Award som är ett prestigefyllt internationell pris och iF Design Award som är i samma klass. Det är jättekul och en stämpel på att vi är på rätt väg.”

kan du få dem av mig direkt. Vi har alla sorter i lager.

Kommunicerar Tesla med er nu?

- Vi har kommunicerat lite men det har ännu inte lett till något konkret. De är inte irriterade. Inte än i alla fall, skrattar Alexander.

Hur stor är marknaden? Hur många teslabilar finns det?

- Det är absolut en stor marknad. Det finns flera hundra tusen Teslor i Europa, och drygt en miljon i världen. Tesla tillverkar sina bilar i Kalifornien, USA, nära Silicon Valley.

Hur ser framtiden ut?

- Under hösten ska vi göra en ny fälg på prov. Det blir en fälg till Volvos elbil Polestar 2. Sedan ska vi även ta fram en ny fälgmodell i kolfiber, i ett samarbete med ett företag i Malmö. Det blir alltså en fälg helt i kolfiber, vilket gör stor skillnad på vikten – de kommer bara väga hälften mot vad fälgar brukar väga. Det blir ganska mycket dyrare, men vi tror den kommer gå att sälja. Lägre vikt gör alltså skillnad i effektiviteten, och med kolfiberfälgar blir förbrukningen ännu lägre. Sen får bilen även en mjukare gång. När bilen kör över gupp följer hjulen med, och mer tyngd i hjulen skapar då svängningar i hela bilen.

Kolfiberfälgarna blir i första hand till Tesla, men på sikt vill vi ha fälgmodeller till alla elbilar. Vi har redan efter ett och ett halvt år tre olika modeller, så det har gått relativt snabbt framåt ändå.

Det här är inget för elbilar av andra fabrikat, det ska vara för dyra bilar? Det låter annars som det skulle vara en idé som är viktig för en bredare marknad?

- Det skulle gå att göra för en bredare marknad, men då måste vi först gå ner ganska mycket i pris, och då krävs större produktionsvolym. Biltillverkarna har gått mer åt det här hållet, men det handlar nog också delvis om att vänja konsumenter vid att fälgar kommer börja se ut så här. De flesta elbilar som tillverkare tar fram tycker många ser konstiga ut jämfört med vad man är van vid. Tesla försökte få sina bilar att se så normala ut som möjligt, och likna vanliga bilar. Det är lite en balansgång. När man köper en bil gör man ganska konservativa val och vill inte ha något som ser för avvikande ut. Ett exempel på detta är Audis bilar, som gör väldigt små skillnader i sina modeller. Det handlar nog delvis också om varumärkesidentitet - man ska se att det är en Audi.

Har ni vunnit några priser?

- Vi har vunnit tre designpriser. Automotive Brand Contest på IAA i Frankfurt, Red Dot Design Award som är ett prestigefyllt internationell pris och iF Design Award som är i samma klass. Det är jättekul och en stämpel på att vi är på rätt väg.

Åke Serander
Text och Foto

”Polisen har fokus på att arbeta med att bidra till sänkt medelhastighet och ökad andel nyktra förare. Anledningen till dessa fokusområden är att det är på dessa områden som polisens bidrag kan bidra till att rädda flest liv. Forskningen visar att sänker man medelhastigheten på dem som kör 6-10 km/h för fort så bidrar det till att rädda flest andel liv i trafiken.”

Joel, Therése och John.

Foto: Polisen

Trafiksäkerhet i Söderköping

För att förstå hur polisen på lokal nivå jobbar gällande trafiksäkerhetsarbete, så skall vi först titta på trafiksäkerhetsarbetet ur ett nationellt perspektiv.

Trafiksäkerhetsarbetet på nationell nivå

År 1997 tog svenska riksdagen beslutet att Nollvisionen ska vara grunden för trafiksäkerhetsarbetet i Sverige. På sikt ska ingen dödas eller allvarligt skadas inom vägtransportsystemet. För att nollvisionen skall kunna uppnås krävs ett delat ansvar för trafiksäkerheten enligt följande princip:

1. Systemutformarna har alltid det yttersta ansvaret för vägtransportsystemets utformning, skötsel och användning och har därmed tillsammans ett ansvar för hela systemets säkerhetsnivå.
2. Trafikanterna har ansvar för att visa hänsyn, omdöme och ansvar i trafiken samt att följa trafikreglerna.
3. Om trafikanterna inte tar sin del av ansvaret - på grund av till exempel bristande kunskap, acceptans eller förmåga - eller om personskador uppstår, måste systemutformarna vidta ytterligare åtgärder i den mån detta krävs för att motverka att människor dödas eller allvarligt skadas.

Utifrån detta så är polisen en av många aktörer som arbetar med att bidra till Nollvisionen. Det är Nollvisionen som styr polisens trafiksäkerhetsarbete. Polisen deltar även aktivt i Gruppen för Nollvisionen i Samverkan (GNS) inom området väg. I denna samverkansgrupp finns många myndigheter, organisationer och företag som alla arbetar mot målet om Nollvisionen. Polisen deltar även vid Trafikverkets årliga resultatkonferens för att ta del av trafiksäkerhetsutvecklingen samt ny forskning på området.

Polisen har fokus på att arbeta med att bidra till sänkt medelhastighet och ökad andel nyktra förare. Anledningen till dessa fokusområden är att det är på dessa områden som polisens bidrag kan bidra till att rädda flest liv. Forskningen visar att sänker man medelhastigheten på dem som kör 6-10 km/h för fort så bidrar det till att rädda flest andel liv i trafiken.

Trafiksäkerhetsarbetet på lokal nivå

Utifrån dessa nationella direktiv så jobbar områdespolisen i Söderköping med att genomföra trafikkontroller i form av hastighetsövervakning och nykterhetskontroller.

Vi informerar skolungdomar som går i årskurs åtta gällande trafikvett och vad som händer när man blir straffmyndig bland annat. Det är i årskurs åtta som man fyller 15 år och har möjlighet att få ta AM-körkort för att få köra moped och A-traktor. Områdespolisen samverkar även med trafikpolisen och genomför olika riktade insatser, exempelvis mot motorburen ungdom. Utöver detta så försöker vi bli mer synliga i trafiken i Söderköpings kommun. Områdespolisen närvarar vid DDD-dag som genomförs på Nyströmska skolan. ”DDD” står för ”Dont Drink and Drive”, och är en heldag tillsammans med andra aktörer för att uppmärksamma ungdomar på riskerna med alkohol, droger och rattfylleri. Det handlar om att stoppa ett mycket farligt och respektlöst beteende, rädda liv och förhindra livslånga skador i onödiga olyckor i trafiken. Vi informerar även elever i årskurs tre tillsammans med Söderköpings kommun och räddningstjänsten gällande trafikvett.

Vi på områdespolisen vill även påminna om att vi nu går mot den tid på året då det blir mörkare utomhus. För er som cyklar i Söderköping så är det viktigt att ni syns i trafiken. Detta gör ni genom att ha fungerande lysen på er cykel. Det skall vara gult eller vitt ljus framåt, samt rött ljus bakåt. Använd gärna cykelhjälm och reflexväst. Vi på områdespolisen ser många barn under 15 år som cyklar utan cykelhjälm. Här är det ni som vuxna och vårdnadshavare som är skyldiga att tillse att era barn använder cykelhjälm.

Gällande cykelöverfart så finns det i Söderköping längs med Östra Rydsvägen. Det är då vid utfarterna på den västra sidan av Östra Rydsvägen (sidan som Nyströmska skolan ligger på). Men även vid utfarten ifrån Backgatan in på Östra Rydsvägen. Cykelöverfart har denna skylt, och betyder att bilister har väjningsplikt gentemot cyklister vid dessa överfarter.

Therése Eliasson
Polisinspektör/områdespolis

John Elljung
Polisassistent/områdespolis

Joel Aldrev
Polisassistent/områdespolis

”Syftet med Sparbanken var att starta en bank för vanligt folk och kunna spara pengar på bankkonto. Första sparbankskunden, enligt traditionen, var treåriga kunden Carolina Bernhardina Hammardahl. Den 28:e oktober 1820 stod hon i kön på Västra Hamngatan i Göteborg framför sin bror och far. Hon hade tolv skilling banco som hon ville sätta in på ett konto och hon fick kontonummer ett.”

Peder, John och Mats har arbetat många år i banken.

Ankie arbetade i banken mellan 1968-2011.

Foto: Göran Bergort

Peter, ordförande i Sparbanksstiftelsen Alfa, i lokala styrelsen från 1991.

Foto: Maria Lilleström

Sture den sista bankdirektören och Göran nuvarande kontorschef.

Foto: Filippa Knutsson

Swedbank firar 200 år

Swedbank med kontor i Söderköping firar 200 år. För att få veta mer om den traditionsrika banken besökte jag kontoret vid Hagatorget. Vad har hänt under alla dessa år? Göran Bergort, kontorschef, har samlat en grupp tidigare medarbetare för att under trevliga former med gott kaffe och prinsesstårta prata minnen.

John Farrow, har arbetat i många positioner inom banken från 1983 till 2017.

Mats Hermansson, har också arbetat i flera roller genom åren, 1973 till 2014.

Sture Josephsson, bankdirektör under 1981 till 1987. Blev därefter fastighetsmäklare.

Peder Johansson, kom till banken 1973 och slutade som företagsrådgivare 2014.

Ankie Rydström, har arbetat i olika roller i banken under 43 år. 1968-2011. Fem år som kontorschef i Söderköping till 2006. Annars på kontoret sedan 1990.

Peter Karlström, ordförande i Sparbanksstiftelsen Alfa, sitter i valberedningen i Swedbank. I lokala styrelsen från 1991.

Göran Bergort har jobbat sedan 2001 i banken, varav åtta år som kontorschef i Söderköping.

Medan vi dricker kaffet så ser vi på en film som gör en historisk tillbakablick på de 200 åren.

Syftet med Sparbanken var att starta en bank för vanligt folk och kunna spara pengar på bankkonto. Första sparbankskunden, enligt traditionen, var treåriga kunden Carolina Bernhardina Hammardahl. Den 28:e oktober 1820 stod hon i kön på Västra Hamngatan i Göteborg framför sin bror och far. Hon hade tolv skilling banco som hon ville sätta in på ett konto och hon fick kontonummer ett.

Snart så öppnades kontor över hela landet. Kontoret i Söderköping tillkom 1851. Det fanns bland annat behov för jordbrukare att kunna låna till investeringar – jordbrukskassorna startades, ett slags kooperativ för att kunna låna till rimliga villkor.

Banken var tidigt ute med att kommunicera med unga, genom tidningen Lyckoslanten. Där förklarades nyttan med att vara sparsam på ett sätt som barnen tyckte om.

På 1950-60 talet växte industrin och behövde arbetskraft från utlandet, banken gav ut ekonomisk information på olika språk.

Många har genom åren klagat på bankernas öppettider. Lösningen blev automaten ”Minuten”. Kunderna slapp att gå från jobbet för en så enkel sak som att ta ut kontanter.

På 1990-talet utgavs en tjock bok med allt som man behövde veta om privat ekonomi. ”Bankboken” skickades ut till 1,7 miljoner hushåll, helt gratis.

2005 köptes den estniska banken, Hansabank. Banken som hade startats efter Sovjetunionens fall, var en viktig del i uppbyggnaden av ekonomin i Estland, Lettland och Litauen.

I nutid åker samhällsambassadörer runt i skolor och utbildar ungdomar i ekonomi. ”Rivstart” är ett stipendieprogram där banken stöttar bildandet av nya företag som bidrar hållbart och positivt i samhället. Man har genom åren fått över 6000 ansökningar och lämnat stöd från 200 000 kr till en halv miljon till de företag som har de bästa företagsidéerna.

Acceleratorprogram för fintech-bolag, där ny teknik och innovation möter finansvärlden.

”Äntligen jobb” är ett integrationsprojekt för utlandsfödda akademiker, ”Digital Ekonomi” hjälper äldre att lära sig digitala tjänster och ger råd om privatekonomi.

På senare år har också förmånliga lån getts till de som skaffar solceller. Banken har fonder som investerar hållbart. Och så utvecklas nu artificiell intelligens (AI), tjänster så att alla kunder kan få bra ekonomisk rådgivning när det passar dem.

Efter filmen så sammanfattar Göran historien genom att säga:

- Banken gör många bra saker för samhället och har utvecklats enormt mycket under de 20 år jag har jobbat i Swedbank.

Kommer du ihåg 1950-talet när man på lördagarna fick gå fram till katedern i klassrummet med två lädor med hål och stoppa ner sparslantarna? Läraren antecknade vad som lades i. Eller insamlingen av sparbössor under 60-talet och som returnerades efter tömning?

Många minns också tidningen Lyckoslanten, som fortfarande ges ut fyra gånger per år. Den är uppskattad i skolorna, årskurs 4-6.

På 80-talet var det en dygd att spara till egen bostad, sparlån på konto i åtta månader övergick till medlemslån. Kunderna fick låna tre gånger mer än vad

man sparar till kontantinsats för att skaffa egen bostad.

- Vad som skiljer Swedbank från andra storbanker, är det dubbla engagemanget, säger Peter. Inte bara att förse närområdet med banktjänster och kreditmöjligheter, utan också att vara en del av samhällsbygget, ge tillbaka till samhället var något som finns ända från Sparbankens rötter. Banken var kundägd från början, senare blev Swedbank aktiebolag. Nu är det vi stiftelser som övertagit idén om att ge tillbaka. Göran (Bergort) får ibland dela ut ”checkar” för att stötta olika lokala initiativ. Här i Söderköping har Alfastiftelsen bidragit med medel vid starten av Coffice. Mindre summor söks genom de lokala kontoren. När det blir fråga om större belopp ges bidrag genom Alfastiftelsen. Alfastiftelsen äger ungefär 20 miljoner aktier i Swedbank, till ett värde av ca 3,8 miljarder kronor. Den avkastning som aktierna ger bidrar Alfa till t.ex. information om ”Ung ekonomi” och ”Ung företagsamhet”. Andra större bidragmottagare genom åren har varit brandkärsmuseet i Simonstorp. Vid bildandet av Science Park i Norrköping bidrog stiftelsen med miljonbelopp. Även Norrköpings symfoniorkester har fått bidrag.

Vad har då annars hänt lokalt i Söderköping med Sparbanken?

Kontoret startade 1851 vid Hagatorget, där Coffice nu ligger.

1998 fusionerades FöreningsSparbanken. Tidigare låg gamla jordbrukskassan i lokalen där optiker Andersson nu har sin verksamhet på Skönbergagatan.

Föreningssparbanken flyttade till gamla Sparbankshuset när Sparbanken 1984 flyttade till nuvarande lokaler på Skönbergagatan. Hörnhuset är 1700-tal, medan längre in, innanför på Skönbergagatan låg två hus som revs och byggdes upp och rekonstruerades som de en gång sett ut i kv. Bryggaren. Det var en bryggare som bodde i det yttersta huset på gatan.

- När bankvalvet skulle byggas 1984 så behövde man göra utgrävningar. Då hittades bl.a. ett kjoorteltyg från medeltiden. Det unika var att det fortfarande fanns färg kvar i tyget, blått och rött. Tyget hade bevarats så fint i leran. Ett exempel på medeltida klädedräkt är nu upphängd i Färgaregränd. Om du vill läsa mer så finns det

Interiörbild från gamla bankhuset.

en broschyr på S:t Ragnhilds gille som beskriver fyndet. Färgerna återfinns också i de dräkter Söderköpings turistguider använder. Utgrävningen för bankvalvet kostade över en miljon kr, berättar Sture

- Vid invigningen 1984 fanns tankar på att landshövdingen Eckerberg skulle tala men istället fick två ungdomar, en pojke och en flicka klippa bandet och därefter blev det fest.

Sparbanken centralt hade en egen arkitektbyrå som ville bygga precis som COOP brukade göra, modernt och med samma arkitektur över hela landet. Jag och någon i bankledningen bestämde att vi inte skulle ha det så i Söderköping. Vi anlät en arkitekt, Bo Sundberg i Linköping, som sedan ritade lokalerna. Bo Sundberg ritade därefter många projekt i Söderköping, bl.a. bostäder i kv. S:t Örjan och tillbyggnad av Söderköpings Brunn, berättar Sture vidare.

Hur har bankarbetet ändrats från 1970-80 talet fram till idag?

- Vi hade ett mycket stort kontorsnät tidigare, vi hade kontor överallt. I Östra Husby, Västra Husby, Gryt, Östra Ryd, Ringarum. Valter Nilsson i Bottna hade kontor hemma i bostaden.

Men då var det inte ovanligt att kontoren bara var öppna t.ex. en halv dag i veckan, berättar Anki.

- Tidigare var bankverksamheten ett hantverk, mycket penninghantering med mynt och sedlar. Skulle man ha ut pengar så fick man lov att gå in på banken. På kontoret satt tre kassörer och stämplade i bankböcker. Löpande kom pengarna till Söderköping, först med transport till posten. Det kunde vara en säck med två miljoner kronor i olika valörer och så slängde man upp säcken på ryggen och gick till banken, ofta vid samma tid varje dag, säger Peder.

- Under 1970-talet fanns fortfarande kontantlön. En sommar arbetade jag extra på Fix trikåfabriker. Man fick kontantlön och fick gå upp på lönekontoret och hämta ett kuvert med remsa, där löneuträkningen fanns.

Banken kunde få en beställning på att Fix skulle ha 2 138 10-öringar, 1 546 25-öringar o.s.v. Banken åkte också ut till lasarettet och skötte löneutbetalningen. Sedan fick de anställda gå till posten och betala räkningar

och kanske sätta in pengar på banken, berättar John.

- Jag vet inte hur många gånger man suttit och letat i kundernas manuella noteringshäften efter differenser, leta bakåt, transaktion för transaktion. Och de kunde vara flera noteringshäften att gå igenom. Själva bokföringen, som vi fick stämma av mot, var på mikrofilm, säger Mats.

Bokföringen skötes på jättestora Borrow's maskiner som man satte in bankböckerna i. Vid årsskiftena satt vi och förde in årsräntorna manuellt.

- När jag började på kontoret i Söderköping fanns det en dator och den stod i ett separat rum, berättar Anki.

1974 kom den första "Minuten", uttagsautomaten. Det var mycket arbete med den. Sedlarna hakade upp sig inne i maskinen, den var jättekomplicerad på insidan. Folk kunde ringa hem på lördagen när minuten stod still. Det fanns lördagar då man drog sig för att gå ut på stan. Så mycket pengar rymde de inte heller, så ibland tog pengarna slut. Då var det bara att vänta till måndagen, personalen fick mycket skäll!

Senare kom telefonbanken med bra öppettider. Nu kan man ringa dygnet runt. I början fick vi ofta höra kommentaren, "jasa ni vill inte träffa oss kunder längre?"

Det måste finnas någon rolig anekdot ni kan berätta från alla år ni har arbetat här?

- Javisst det finns många roliga minnen. Det hände både då och då att banklarmet gick. Polisstationen fanns på 1970-talet på Storgatan (i huset där guldsmeden nu finns). På polisstationen satt "sheriffen" Sture Sjödin. Vid ett tillfälle gick larmet, vi visste inte det eftersom det var ljudlöst och direktkopplat till polisen. Men rätt som det var så kom Sture springande ensam över Hagatorget. "Larmet har gått", sa han. Nej vi har inte larmat så vi och tittade på varandra. "Oj faan, då var det väl på Östgötabanken", skrek Sture och sprang tillbaka över torget, berättar Sture.

- Man kan filosofiskt tänka efter, vad är pengar egentligen? Nu när centralbanker bara trycker allt mer pengar. Vi släppte guldmynstfoten på 70-talet, fram till dess fanns det ett förhållande. Idag finns det egentligen ingen be-

Kvarteret Bryggaren, platsen där Swedbankskontoret ligger idag.

Gamla bankhuset vid Hagatorget (nuvarande Coffice).

gränsning. Det bara öses pengar ut ur systemet för att stimulera ekonomierna. Vad är pengar? Det är förtroende. Om folk skulle ifrågasätta om staten kan lösa in beloppen som står på alla konton, då skulle det hända något i systemen, säger Peter.

Göran berättar om nutid till framtid

- Vi är en digital bank med fysiska mötesplatser, det är vår styrka. Kunderna efterfrågar fortsatt de fysiska kundmötena och att de vill besöka oss på kontoren. De enkla ärendena sköter många av kunderna numera via sin internetbank eller via appen i mobiltelefonen. Det är en mer avancerad rådgivning som efterfrågas, när man står inför viktiga beslut, kanske när ungdomarna ska köpa sin första bostad, hur kommer jag i gång med sparandet eller har jag koll på min pension. Det mobila bank-ID är uppskattat för möjligheten att utföra digitala tjänster, när det passar kunden.

På bolänemarknaden, som är en viktig del för banken, gäller det att vara konkurrenskraftig prismsätt och snabb i handläggningen för att ge bra service. Här har vi lång erfarenhet och god lokalkännedom, vilket är uppskattat av våra kunder.

Det gäller också att ligga långt framme i digitala tjänster, nu talas det mycket om ai-tjänster. Att man utifrån ifyllda uppgifter på internetbanken eller mobilbanken kan få fram exempelvis olika sparförslag med låg-mellan-eller hög risk. Om det gäller sparande på kort eller lång sikt, som man planerar för. Vi kommer också framöver att kunna erbjuda en "finansiell hälsokontroll" som är anpassad efter varje kunds behov.

Vad det gäller företagsrådgivning så sker det i mindre utsträckning på kontoret och mer ute hos kunderna. Senast idag har vi t.ex. varit ute och besökt företagskunder i Söderköping, vilket är väldigt spännande och intressant.

Mer och mer sköts via telefon och mail. Ändå är den fysiska mötesplatsen viktig och att den finns när det behövs. Vi har fortsatt många kundbesök varje månad, fler än vad många tror.

Vi på Söderköpings-Posten och säkert många kunder utbrister: Grattis Swedbank 200 år!

Åke Serander
Text och Foto

Malin med sin hund Ester.

Vackra blommor och inredningsdetaljer.

Hela personalstyrkan är samlad.

Ängens blommor har spridit kärlek i 10 år

Malin Vastesson var skoltrött efter högstadiet och osäker på vad hon skulle utbildas till. Hon började på ett gymnasieprogram som inte levde upp till förväntningarna. Praktiken genom skolan trivdes hon dock bra på, blomsterbutiken Buketten.

- Jag trivdes så pass bra att jag hoppade av gymnasieprogrammet och kom att söka till floristutbildningen. På den tiden hade programmet riksintag och jag kom tyvärr inte in utan hamnade på en reservplats. Tiden gick och jag hoppade in och arbetade extra på mina föräldrars gård i S:t Anna.

Två månader senare fick jag ett telefonsamtal om att flera hoppat av utbildningen och att jag fick platsen om jag fortfarande var intresserad och det var jag.

Jag fortsatte att arbeta i butiken där jag praktiserat under studierna. Så det var både teoretiskt och praktiskt lärande parallellt. I studierna på floristutbildning undervisar man mestadels om snittblommor så det var väldigt lärorikt att även få lära sig mycket om krukväxter under praktiken.

För tio år sedan var två av stadens dåvarande blomsterbutiker till salu samtidigt. Valet föll på dåvarande Cityblommor på Rådhusorget 3 (nuvarande På Fri Fot). Butiken hade då funnits i ca 50 år. Vi behöll namnet i ungefär ett år tills vi en dag beställde ny skylt och nya kläder och bytte namnet till Ängens Blommor. Namnet tog vi från mina föräldrars gård i S:t Anna. Pappa är med som finanssör och min syster var med och drev butiken tills hon slutade för två år sedan.

För sju år sedan flyttade vi in i våra nuvarande lokaler, ett stenkast ifrån vår första och idag är vi fem anställda.

Vad skulle du säga är de största skillnaderna mellan nu och för tio år sedan?

- Mycket trender har kommit och gått förstås. I början av karriären var man mer osäker och körde på säkra kort. Idag blandar vi hej vilt men med kontroll och vi kollegor inspirerar varandra. Alla som arbetar här är utbildade florister eller inom trädgård. Vi har alla unika stilar och syn på vad som är snyggt.

Hur ser arbetsbelastningen ut under året?

- Vi har öppet årets alla dagar utom två. Jag är en riktig arbetsmyra och har inga problem med att arbeta mycket och ofta. Vid speciella tillfällen som morsdag och alla hjärtans dag är det extra mycket att göra och svårt att räkna ut hur mycket blommor som går åt, så då är hela personalen inne och jobbar.

Vi gör blomsterarrangemang löpande till begravnings- ar (i samarbete med begravningsbyråer), då vi åker till kyrkorna och dekorerar kistorna på plats.

I år inledde vi med ett krismöte på grund av pandemin. Det var många tankar... hur skulle vi hantera ett riktigt krisår? Skulle de anställda kunna arbeta på gården? Skulle vi kunna få några leveranser? En vecka senare körde vi på som vanligt, och anställde en ny medarbetare. Vi har haft en bra vår och sommar med god försäljning. Vi hade extra många hemkörningar i början av året och många har använt vår utomhuskassa och swishat sin betalning. Nu har fler vågat sig in i butiken igen.

Vad är det roligaste med att ha en blomsterbutik i Söderköping?

- Det roligaste är alla mötena med kunder. Man lär känna så många under yrkeslivet och vi har många trogna och återkommande kunder. Vi har några som kommer in varje vecka och handlar; unga som köper blommor någon gång i månaden, men som köper mer per gång, några sommargäster som handlar inför säsongen och så en del

som bara handlar till morsdag och årsdagar.

Men så är det roligt att få sälja såklart! Många kunder lämnar förtroendet till oss att plocka ihop buketter av snittblommor eller blomsteruppsättningar.

Det är en speciell känsla här i Söderköping. Alla företag hjälps åt och vi har bra stöd av varandra.

Är det tuff konkurrens?

- Jag har inte upplevt det från övriga blomsterhandlare. Många av de tidigare har vi haft bra samarbete med kring utkörningar till kyrkor vid begravning, däremot kan jag bli lite trött på matbutiker som skickar ut reklamblad med bara blommor.

Hur gör ni med inköpen inför årens olika trender?

- I år är det annorlunda mot ett normalår. Annars brukar det vara två stora mässor för det vi kallar för "torra varor", det vill säga inredning och krukor.

Vad gäller blommorna så köper vi så mycket svenska växter som möjligt. Men det är en begränsad marknad i Sverige. Därför sker många av inköpen från Danmark (som är väldigt stora på växter), Tyskland samt Holland.

Vad säljer bäst?

- Nu i oktober är det gravsmyckning och ljus.

Annars kan man se en tendens att kunderna byter ut vardagsväxter och köper växter för utplantering i början av veckan. Mot slutet av veckan är det mest snittblommor (och fortsatt växter för utomhusbruk) för att till helgen bli fler spontanbesök.

”Julbordet” i Söderköping blir enligt en ny modell med två menyer med fyra alternativt sex rätter som är bordserverade och med julinspiration, därtill dryckespaket. Fyrrättersmenyn innehåller en sillrätt, en laxrätt, en varmrätt och så till slut en efterrätt. På sexrättersmeny är det tillagt en kall kötträtt och ytterligare en dessert.”

Chefskockarna Oscar, Marcus, Tobias och Jimmy.

Bakfickan satsar vidare med nya menyer och ny restaurang

Vi träffar krögaren Tobias Laving som driver tre restauranger i Söderköping och Valdemarsvik. Med vid mötet är också de tre chefskockarna; Jimmy Grip (Bakfickan Söderköping) Oscar Laving (Bakfickan Valdemarsvik) samt Marcus Westman (Stegeborgs Hamnkrog).

- På Stegeborgs hamnkrog satsar vi nu och har öppet året om. Nu i vinter fram till påsk fredag-söndag, det har inte förekommit tidigare. Fredag kväll, hela lördagen samt lunch söndag fram till 16:00. Nya event varannan vecka. Event kan vara menybyte eller underhållning. Vi har gäster som kommer från Söderköping och Norrköping, men vi märker att många kommer från närområdet, skärgården i Söderköping och Vikbolandet. Återkommande gäster och då måste det hända saker löpande. Till exempel, första eventet blir en 90-tals meny, därefter italienskinspirerad lördag samt nordisk tapas fram till jul. Vi planerar för en ”alla hjärtans dag”- meny.

Vi väntar också flera gästspel med duktiga kockar från Norge, säger Marcus.

Oscar, du är ansvarig i Valdemarsvik, vad händer där?

- Jag har själv flyttat till Valdemarsvik och tar med mig min specialitet, ugnsbakad pizza. Jag kom här om året 3:a i pizza-SM. Restaurangen byggs om för att få plats att grädda de goda ugnsbakade pizzorna. Vi kommer annars ha samma lunchmenyer som tidigare. À la carte och pizza kvällstid. Så blir det också i december, men då kommer vi också kunna erbjuda julmat på catering.

- Nu planerar vi inför julen. Det gäller att ta ansvar för den situation som gäller. Julbord är svårt, det är trängsel, alla tar med samma bestick o.s.v. För att ha en bra modell så bör man servera julmaten vid borden. Vi satsar på en julbordsinspirerad smårättersmeny, med flera tallrikar, säger Tobias.

Ny chefskock i Söderköping från första oktober är Jimmy Grip. Han kommer närmast från ett annat välkänt restaurangkök i Söderköping. Bakfickan i Söderköping

har en ny meny från oktober som kommer uppdateras mer löpande, men bygger som tidigare på det svensk/franska köket med nordiska inslag. Menyerna baseras på lokala råvaror och inga halvfabrikat. Bakfickan ska vara kvarterskrogen med bra råvaror till rätt pris. Menyer som man känner igen, men som också ibland överraskar med nya rätter.

”Julbordet” i Söderköping blir enligt en ny modell med två menyer med fyra alternativt sex rätter som är bordserverade och med julinspiration, därtill dryckespaket. Fyrrättersmenyn innehåller en sillrätt, en laxrätt, en varmrätt och så till slut en efterrätt. På sexrättersmeny är det tillagt en kall kötträtt och ytterligare en dessert. Julmenyn kommer att serveras fredag-söndag, medan onsdag-torsdag så har vi en vanlig meny. Vid sidan av julmenyn kommer fortsättningsvis à la carte kunna erbjudas i mån av plats.

Då vet vi vad dina chefskockar kommer att erbjuda, men vad blir din roll Tobias?

- Vi har köpt en restaurang i Nyköping som kommer att öppna i början av nästa år, en annorlunda restaurang med avsmakningsmeny. Planeringen pågår och mer än så vill jag inte avslöja. Annars kommer jag att arbeta tätt med våra tre kökschefer och med personalen i övrigt.

Vad händer om någon av de här kockarna är frånvarande?

- De här grabbarna lagar inte all mat, de bestämmer, driver köken och kontrollerar kvalitén. De har i sin tur många duktiga kockar under sig. Vi sysselsätter, utöver de här grabbarna, ungefär tio till beroende på säsong, några är timanställda.

Verksamheten har vuxit på kort tid från lunchrestaurangen på Bielkegatan till fyra restauranger

- Ja, det var väl inte meningen, men det känns så roligt! Vi får väl se vad som händer framöver, säger Tobias lite hemlighetsfullt.

Åke Serander
Text och Foto

SOMSTEN

Har du en gammal sliten betongtrappa?
Vill du ha något nytt som inte alla andra har?
Vi lägger på nytt cementbaserat ytskikt med stenstruktur och den färg du vill ha som passar till huset.
Skön varm yta, matt eller blank. Slät eller sträv med Antihalk.
Du väljer!
Ring 0707-19 19 26 så får du ett pris. Från 3 750 kr färdigt och klart inkl.ROT avdrag.

Rundqvist Allservice
Hårtorpet 1
614 93 Söderköping
ludde_runqvist@hotmail.com
0707-19 19 26

Håkan 0705-777546
www.lbmbygg.se

LBM AB
Allt inom bygg

Öppet: Mån-Fre 10-18, Lör 10-14 (Lör 31/10 kl.10-14)

BETTIFIX
Kläder för Honor, Jente & Barnet

Skor för hela familjen

20% rabatt på skor vecka 44

Välkommen önskar Bettifixtjejerna!
Vi finns vid Fixpunktens köpcentrum i Söderköping
Telefon: 0121-21404

Priser som tål att jämföras!
Persienner, Markiser, Lamellgardiner, Pliségardiner, Rullgardiner m.m.

OPM
Persienner & markiser

Fixpunkten, Söderköping
0121-10240, 011-162731
opm.soderkoping@gmail.com

Personligt & lokalt
Med hjärta i kommunikation

Jag kan hjälpa er med:

- Logotyper & Grafiska profiler
- Trycksaker
- Sociala medier
- Copywriting/Journalistik
- Hemsidor
- Annonsproduktion

Hjärter Esse

Tel. 0738-13 33 60 • www.hjarteresse.com

Ansvarig Reklamutgivare (ARU) och Medlemsskap i KOMM (Sveriges Kommunikationsbyråer)

Nytt nummer ute den 21 november

Skaffa ändamålsriktiga skor och få hjälp med dina besvär hos Medicinsk Fotvård

Några som kan vittna om hur viktigt det är med bra fothälsa är Gunnel Jaensson och Malin Rodestrand som arbetar på Medicinsk Fotvård i Söderköping.

Gunnel har bedrivit fotvård i staden sedan 1996 och Malin började sin bana i Norrköping 2017. Sedan 2019 har de gjort gemensam sak och delar lokal på Storgatan i Söderköping.

- Vi är glada för lokalen som är handikappanpassad och det är lätt för färdtjänst att parkera utanför. Vi är båda utbildade inom medicinsk fotvård och verkar under kontroll av Miljö och hälsa. Både vi som utövare och våra kunder är försäkrade, vilket är en kvalitetsstämpel. Vi arbetar förebyggande mot psoriasis och diabetes.

Så länge man kan gå så är det lätt att ta sig dit man vill, men så fort din fothälsa blir för dålig så blir du beroende av andra. Många går exempelvis med diabetes länge utan att veta om det och riskerar att få dålig hälsa i fötter och ben. Det är viktigt att söka hjälp i rätt tid.

Tillsammans erbjuder vi hjälp vid problem med exempelvis liktornar, hälsprickor, nageltrång med mera. Har man svårare besvär får kunden ta kontakt med sin vårdcentral.

Hur ser kundunderlaget ut under rådande pandemi?

- Vi har alltid tidsbokningar och tar hänsyn till eventuella sjukdomar. Känner man sig inte frisk så är man välkommen åter när man har hälsan.

Annars har vi ett brett kundunderlag i olika åldrar (dock ej under åtta år). Det märks att det finns ett stort intresse för behandlingar och man kommer gärna in för en avkopplande och trevlig stund med många skratt.

En positiv effekt som vi märkt under pandemin är att fler har börjat göra rörelseövningar hemma framför TV:n till programmet "Hemmagympa med Sofia".

Skor och hjälpmedel

- Under en kort tid slog stadens båda skobutiker igen. Vi upplevde därför att det fanns ett behov och valde att börja saluföra skor av märket Cinnamon.

Vi erbjuder ändamålsriktiga skor till dam och herr och det passar ju bra, då vi arbetar med fötter hela dagarna.

Skorna finns med normal, bred och extra bred läst (läst är en form som används vid tillverkning av skor, reds anm).

Vi mäter kundens fötter och det finns möjlighet att prova skorna och även att ta med skorna hem för att testa.

- Vi har förutom försäljningen av skor, startat ett samarbete med Hjälpboden i Norrköping. Vi saluför vissa hjälpmedel såsom strumppådragare, griptänger och gummifot till käpp. Tidigare kunde man köpa varor från Hjälpboden på Blå Porten, men de har tyvärr fått stänga under rådande pandemi.

Vi säljer även strumpor, sockar, behandlingsmedel, kort och gott – allt för foten.

Hur väljer man rätt skor?

- Valet av skor är viktigare än vad man tror. Det är viktigt att se hur kunden belastar foten för att rekommendera rätt skor. Många köper dyra sportskor i tron om att det är det bästa, men det är inte säkert. Kunden kan vara i behov av skoinlägg (pelott), man kan ha plattare/mer formade fötter och så är det naturligtvis viktigt att man väljer rätt storlek.

Vi rekommenderar i regel skor med skosnören då det blir stadigast. Skor med kardborre rekommenderar vi om man exempelvis haft en stroke och behöver lättare påtagning.

Vi kommer inom kort att även saluföra skor av Hästen Klaveness – håll utkik hos oss!

Daniel Serander

Thomas och Ameli arbetar i stora och små format.

Foto: Joel Hertzman

Ameli förbereder ett tryck.

Foto: Joel Hertzman

Printern klarar drygt 150 cm i bredd.

Foto: Joel Hertzman

Tryckhuset har blivit Slussporten Print & Dekor

Framtiden såg mörk ut när Tryckhusets senaste ägare hamnade i obestånd. Två tjänster i Söderköping stod på spel när Joel Hertzman på JH-bygg klev in.

- Jag fick frågan från Thomas som ursprungligen startade bolaget, om inte jag kunde driva vidare Tryckhuset under egen regi. Jag pratade med Göran Rahm och Ameli Hallin som arbetade på företaget om de skulle vara intresserade att fortsätta, om jag startade ett nytt företag. De blev jätteglada och tyckte det var roligt att få fortsätta arbeta tillsammans, säger Joel.

De är två bra och kunniga medarbetare med stort kontaktnät så det känns toppen.

Jag är glad att kunna fortsätta erbjuda Söderköpings invånare och företag servicen så de slipper åka till Norrköping för att få hjälp.

Vad har ni för kunderbidande och vilka är era kunder?

- Våra kunder är från privata sektorn, kommuner och företag.

Vi stripar om alla tänkbara fordon; båtar, bilar, lastbilar, lantbruksmaskiner och Göran har till och med stripat ett flygplan tidigare. De flesta jobben med fordon sker ute hos kund, tidigt på arbetsdagen, så att kunderna kan komma igång med dagsverket snabbt.

I och med mitt företag JH-Bygg, så är det naturligt att vi vänder oss mycket till hantverksbranschen. Vi säljer även skyltar och dekal till verktyg. Skyltarna gör vi i samarbete med Björkholms plåtslageri som ligger ca 200 meter från vårt kontor. Så de är verkligen lokalt producerade.

På printdelen är det lite av varje. Vi har bland annat gjort skyltar till Jannes Hembageri och flasketiketter till Lock, Hop and Barrels mikrobryggeri. Men vi erbjuder även roll-ups, tryck på kläder med mera. När restriktionerna lättar och det blir mer fart på mässorna igen så tror jag vi kommer få fullt upp med de produkterna också.

Vi säljer även kläder på beställning. Vi lagerför inga

produkter på plats men när vi monterar bildekorer är det enkelt och smidigt att kunna erbjuda tryckta kläder som finns på plats i bilen när den hämtas. Vi har även kunder som lägger order på kläder för att uppdatera alla på företaget samtidigt och regelbundet med hela uppsättningar.

Vi har inga startkostnader och välkomnar alla kunder, både i stort som smått.

Hur lång tid tar det att stripa ett fordon?

- En bil kan ta från 30 minuter och om det rör sig om en lastbil så får man räkna med uppåt till en dag eller två, givetvis beroende på vad som ska stripas.

Vilken typ av jobb utför ni åt privatpersoner?

- Vi kan lösa det mesta. Ett par exempel är studentskyltar och fototapeter.

Det här är en ny bransch för dig?

- Ja, det är helt olika branscher men de är ändå lika. Det är lätt att se kundens behov i och med min egen verksamhet.

Ni startade upp i juni, var det inte en stor risk i och med industrisemester och rådande pandemi?

- Ja, det blev verkligen under den sämsta tänkbara perioden men jag tyckte ändå det var värt en chans. Vi behövde ändå tid att göra iordning och anpassa lokalen, som vid tillfället tjänade som förråd till JH-Bygg, för att kunna köra igång efter semestern. September var vår första månad och vi har kommit igång bra med företaget och ser positivt på framtiden.

Vad är det största ni kan printa?

- Vi printar drygt 150 cm brett i vår maskin, längden avgör rullen.

Daniel Serander

Månadens nystartare: CARA Kraniosakral Biodynamik I samarbete med Nyföretagarcentrum

Carina gick "Steget till eget".

Foto: Privat

En artikelserie om nystartade företag i Söderköping i samarbete med Nyföretagarcentrum.

Kraniosakral Biodynamik är en manuell behandlings-terapi med ursprung i den tidiga Osteopatin. Det är en mycket varsam behandlingsform som stärker de själv-läkande processer som alltid finns närvarande. Under behandlingen, som tar cirka en timme, ligger du påklädd på en behandlingsbänk. Ofta hamnar vi i djup vila och avslappning. I detta tillstånd ges systemet ökad möjlighet till självreglerande läkning och balansering. Behandlingen erbjuder ingen quick fix, men i gengäld fortsätter den mellan behandlingstillfällena och ger en bestående förändring och förenkling av våra system. Som behandlare erbjuder jag mitt hållande, min närvaro och mitt lyssnande. Unikt med denna behandlingsterapi är dess fokus på hälsa, på vilket sätt hälsa finns närvarande även när vi upplever ohälsa, smärta och lidande. Vi samarbetar med hälsans strävan att återskapa optimal balans och funktion. Unikt är att låta systemet styra över vad och i vilken takt läkande och återbalansering ska ske.

- Jag som nu erbjuder denna behandlingsform här i Söderköping har under tre år gått i utbildning hos Bengt Elmström i Stockholm. Bengt har arbetat som osteopat sedan 1983 och biodynamiskt sedan slutet av 90-talet. Själv hittade jag till Bengt efter en ridolycka som gav mig mycket kroppslig smärta, men ganska snart märkte jag att det inte bara var kroppen som mädde bra av behandlingarna. Livet kändes mer okomplicerat och jag kände mig lättare, starkare och friare. I samband med att min

fru fick cancer och efter fem år även dog av sin sjukdom, så blev mötena med Bengt och biodynamiken allt viktigare för mig. På bänken fanns utrymme för min sorg och min själsliga smärta och där påbörjades också läkandet och helandet. Min nyfikenhet över själva behandlingsformen växte och så även en önskan om att någon gång själv få ge vidare till andra. Så när Bengt 2017 startade den första tvååriga utbildningen för icke-osteopater kändes det alldeles självklart och rätt att hoppa på.

- Hit till Söderköping kom jag i våras efter att ha bott och arbetat hela mitt vuxna liv i Stockholm. Där lämnade jag mitt arbete som lärare inom naturvetenskap och matematik för att här börja på något helt nytt. Min lokal hittar du på Skönbergagatan 17 och den har jag haft ett tag nu. Men jag behövde en liten startknuff i form av "Steget till eget" som anordnas av Nyföretagarcentrum, för att ta itu med den administrativa delen av jobbet. Jag som tidigare varit anställd hela mitt liv hade ingen aning om var jag skulle börja. Kursen har gett mig mycket värdefull och konkret hjälp och goda kontakter för att komma igång. Sedan mitten av oktober är mitt företag igång och det går nu bra att boka tid för behandling. Oavsett om du har ont i rygg och axlar, lider av stress och värk, har sömnproblem, besvär av oro, har sorg, lever med en diffus olustkänsla eller om du mår fint men är nyfiken på vad det innebär att vara människa på en djupare nivå, så är du så välkommen att vila en stund på min bänk i mitt sällskap och med mina händer.

Carina Andersson

VÄRMER DU UPP DITT HUS EFFEKTIVT?

Välkommen att kontakta vår energi- och klimatrådgivare med frågor.

Per Sjöström
011-15 16 44

SÖDERKÖPING.SE

Naturnära KundaliniYogaCenter

Fullständiga möjligheter!
Ängsbacken Övre vid Göta kanal
www.nkyc.se, info@nkyc.se
0704-104922/0709-589645

Mekonomen
Bilverkstad

Fordonsteknik
Söderköping

Du kan
dela upp dina
kostnader med
mekonomenkortet
räntefritt.

Vi utför service, reparationer & hjulinställning

Telefon: 0121-21760

ELCENTER
i Söderköping AB

Virkesgatan • Söderköping • 0121-131 70

Din lokala installatör sedan 1989

Företaget som leder strömmen

www.elcenter.se

Shoppa, äta & njuta med

Söderköpings
Myntet

Gäller hos våra medlemmar, för mer info.

www.isoderkoping.se

*"En personlig idyll med
enastående upplevelser"*

STADSKÄRNAN I
Söderköping

Tack för att
du stöttar
våra företag
och väljer
att handla
lokalt!

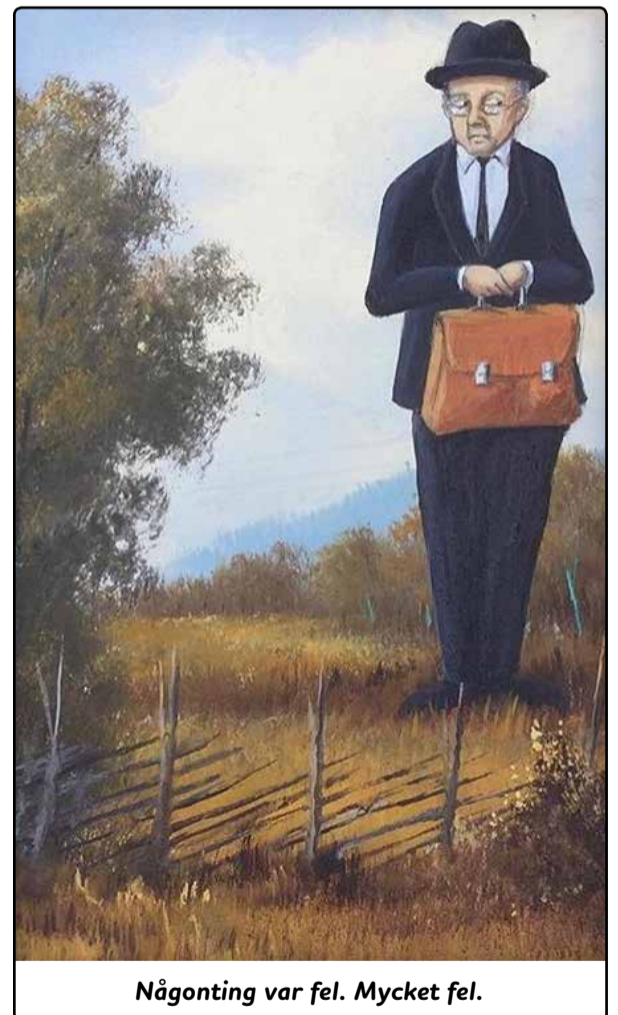
Heidis lokala serie.

Heidi Silberclau

Teckning från: www.bokstavligtmalat.se.

Maria Hellqvist

En målning från Ola Art.

Ola Niklasson

Nytt nummer ute
den 21 november

50 kronor per såld annons går till
Guldkants viktiga arbete för
ensamma och äldre i Söderköping

A crossword puzzle grid with a photograph of a person riding a bicycle on a paved path in a wooded area. The grid contains various words and clues, some of which are highlighted in blue. The words include: PRIMITIVT DJUR, FIKTIV PETER, FAKAR PÅ ÖLAND, SKYDDAT, NIP-PON LIKT, HÅRDA VINDAR, GALEN, UPPRE-PAS SOM GOTT TILL BEBIS, SYRE, KNYCK-TE, HÅRSK-EN, SÖRK-JÄGARE, KALLAD-ES VIK FÖRR, FLÖT, VÄXER I SKIDOR, GULD-MAKERI, INFRIA, PÄMIN-NELSE, DELPE-RIOD, KORTA DAGAR, UPPGÖ-RELSE, SOLDAT-ÄMNES-BETECK-NING, SLAG-DÄNGAN, MAGMA, OXUDE 1061, TORSOS, KLOT OCH LYA, STRÖM-NINGEN, NUKLEID, GAS I SKYLTL, BAR-SKRAPA-DE, MÅFA-MÄTT, HARDJUR, OTYMP-LIGA, PARTI, POPU-LÄR BAR, PUKA, FRAN-SLAG-EN, SPELA EN BIROLL, EFTER IOGT, KORT ÖVER-STE, SOM TVA, SARA-DE AV BJÖRN, KNÄA, DIGITAL VIDEO, 100 KVM, KUT-RYGGIGA, FEL-AKTIG, EJ PUB-LICERA-DE.

Namn: _____ Adress: _____

Lösning till förra numrets korsord

A crossword puzzle grid with a photograph of a landscape with a body of water and a lighthouse in the background. The grid contains the following words: HÄNDRA S, RÖR X P, MÄTARN A, RIGOR SÄVÄL R, DAGBOK, SER O C R, ÄNDRAS, RÖRXP, MÄTARN A, RIGOR SÄVÄL R, DAGBOK, SER O C R, MEDUTS IKT M O T H A, IRON I N I E B E V, LÅNGT I D S B O E N D E, STUT V I S B Y S Å T, TJURA, LÖÅTEL, FOTSULAN, MOSSA, LÖÅTEL, LVRLSKLNSSE, SPADE, FÖRLOPPEN AVJA, SKEENDENA, AGENDA, GRANN-LAT, PRÄ, RAN-SON, DOS, ÖRA, ÖVER-SVÄM-NING, SYNDA, FLOD, FÖRST OXUDE 1056.

Lämna in din lösning till redaktionen (brevlåda finns på gården) eller posta: **Söderköpings-Posten** Storgatan 2 614 30 Söderköping. Vi lottar ut fem trisslotter bland de rätta lösningarna. Svara senast den 15 november.

Vinnarna
Vinnare Korsord
 Bertil Gustafsson, Ringarum
 Christina Kalén, Österhaninge
 Jan Larsson, Norrköping
 Barbro Görtzen, Valdemarsvik
 Marie Kvistell, Söderköping
Vi gratulerar vinnarna!

Läs gärna tidningen på nätet:
www.soderkopingsposten.se

Välkommen till oss på tandläkarpraktiken centralt belägen vid Göta kanal!

Friska Tänder
 SÖDERKÖPING

Breda gränd 3
 Söderköping
www.friskatander.com
 0121-12727

HEMSTÄD - FLYTTSTÄD - FÖRETAGSSTÄD - FÖNSTERPUTS

RUTS

• STÄD OCH OMSORG AB •

Just nu 15% rabatt på hemstäd
 Ord. timpris inkl. RUT-avdrag 225 kr
 Erbjudandet gäller till den 26 november
WWW.RUTSOMSORG.SE - 070 348 30 14

Boutique Ramunda
 Dam, Herr och Barnboutique

Klä dig varmt i vinter
Jackorna hittar hos oss

Välkommen till **Boutique Ramunda**

Hagatorget 2 Söderköping 0121-139 06
 Storgatan 8 Valdemarsvik 0123-210 10

GARNBUTIK

Gå på kurs
 Sticka, virka & krokning för nybörjare

Personlig hjälp boka tid!
Handarbetscafé
 onsdagar kl.18

Webbshop inom kort!
Sortiment
 Ullcentrum, Fonty, Plassard, Schoppel m.fl.

Kontakta oss!
www.tygsparven.se
info@tygsparven.se
 073-87 86 092

Välkommen!
 Öppetider
 Tisd-Torsd 10-18, Fred 10-16 Lörd 10-14

Tygsparven Systudio **fix**

"En textil besöksanledning i Söderköping med hållbar kunskap & kreativitet"

Moderaterna i Söderköping

Kallar till medlemsmöte torsdagen den 29 oktober kl. 18.00 i Kommunhusets aula.

På programmet dagsaktuellt i Söderköping och viktiga frågor inför valet. Vill du vara med att påverka?

Välkomna alla medlemmar samt intresserade av Moderat politik.

HANDELNS DAGAR Söderköping

23 oktober - 1 november

Handla & Vinn!

Handla lokalt och du har chansen att vinna Söderköpingsmynt.

Handla för minst 150 kronor, visa upp ditt kvitto hos den butik du vill medverka vid dragningen hos och du erhåller en lott.

Dragning sker vid tre tillfällen kl.12

29/10 Rådhusorget
Livsenergi Ekobutik

30/10 Hagatorget
Galleri Hassel

31/10 Fixpunkten
Bettifix

Vinnaren kontaktas personligen och presenteras på Stadskärnans facebook & Instagram!

Shoppa, äta & njuta

hos våra medlemmar, för mer info.

www.isoderkoping.se

Shoppa, ät & njut hos oss!

Övriga medlemmar

		Kiliset förvaltning Hillmans fastigheter IstappenFastigheter Appelvång business Gunnar Gunnarsson Fastigheter JRE Häst- & Ryttarutbildning Vänneberga gård Konfekthörnan Hudvårdsateljén						

#handelnsdag #isöderköping
 #visitsöderköping
 #händerisöderköping
 #supportyourlocalsöderköping

STADSKÄRNAN I

Söderköping

Annonsering i samarbete med

Söderköpings-Posten